БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 260 (19.636). • 1986 йил 18 ноябрь, сешанба • Баҳоси 3 тийин.

Кеча Москвада, Катта Кремль саройида ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг олтинчи сессияси ўз ишини бошлади

Москва, Кремль, 1986 йил 17 ноябрь. СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети қўшма мажлиси.

ЙЎЛИМИЗ—СОЦИАЛ-ИҚТИСОДИЙ РИВОЖЛАНИШНИ ЖАДАЛЛАШТИРИШ

Ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг олтинчи сессияси

Совет халқи ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилини олға томон ҳаракат, изланиш ва янгиланиш вазиятида тугалламоқда. Партиямиз билан халқимиз КПСС XXVII съезди белгилаб берган йўлга қатъий амал қилиб, бажарилган ишларга талабчанлик билан ва реал баҳо бериб, Октябрь Ватани янада бадавлат ва қудратлироқ бўлиши учун амалга ошириш зарур бўлган ишларга новаторлик билан ёндашмоқда.

Ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг олтинчи сессиясига тўпланган депутатлар барча илғор, ижобий нарсаларни қўллаб-қувватлашни, халқ хўжалигининг, умуман мамлакат ҳаётининг энг муҳим проблемаларини ҳал этишга янгича ёндашувларни белгилаб олишни ўз вазифалари деб билмоқдалар. Сессия 17 ноябрь куни Катта Кремль саройида палаталарнинг қўшма мажлиси билан очилди.

Депутатлар ва меҳмонлар **М. С. Горбачев, Г. А. Алиев, В. И. Воротников, А. А. Громико, Л. Н. Зайков, Д. А. Кунаев, Е. К. Лигачев, Н. И. Рижков, М. С. Соломенцев, В. М. Чебриков, Э. А. Шеварднадзе, В. В. Шчербицкий, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, Б. Н. Ельцин, Н. Н. Слюньков, С. Л. Соколов, Ю. Ф. Соловьев, Н. В. Тализин, А. П. Бирюкова, А. Ф. Добринин, В. А. Медведев, В. П. Никонов, Г. П. Разумовский, И. В. Капитонов** ўртоқларни қарсаклар билан кутиб олдилар.

Мажлисни СССР Олий Совети Миллатлар Советининг раиси **А. Э. Восс** очди.

Сессия кун тартиби ва унинг иш тартиби бир овоздан тасдиқланади. Муҳокамага қуйидаги масалалар киритилди:

1. СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1987 йилги Давлат плани тўғрисида ҳамда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986 йилги Давлат планининг қандай бажарилаётганлиги ҳақида.

2. СССРнинг 1987 йилги Давлат бюджети тўғрисида ва 1985 йилги Давлат бюджетининг ижроси ҳақида.

3. СССР Халқ контроли комитетининг фаолияти тўғрисида.

4. Якка тартибдаги меҳнат фаолияти тўғрисидаги СССР Қонуни лойиҳаси ҳақида.

5. СССР Олий Совети Президиуми Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида.

Депутатлар сессия кун тартибининг биринчи масаласини кўриб чиқишга киришадилар. СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1987 йилги Давлат плани тўғрисида ҳамда 1986 йилги план қандай бажарилаётганлиги ҳақида доклад қилиш учун СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР Госплани раиси депутат **Н. В. Тализин**га сўз берилади.

СССРнинг 1987 йилги Давлат бюджети тўғрисида ва 1985 йилги бюджетнинг ижроси ҳақида СССР молия министри депутат **Б. И. Гостев** доклад қилди.

СССР Фанлар академиясининг президенти депутат **Г. И. Марчук**ка сўз берилади. 1987 йилги планни СССР Фанлар академияси экономикамизни умуман қайта қуриш позицияларида туриб, мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш истиқболлари позицияларида туриб таҳлил этмоқда, деди у.

1987 йил планининг таҳлили бу планда фан-техника тараққиётининг асосий концепциялари акс эттирилганини ва ривожлантирилганини кўрсатмоқда. Бу концепцияларнинг рўёбга чиқарилиши халқ хўжалиги тармоқларининг техника ва технологиянинг энг юқори марраларига чиқиб олишига кўмаклашади.

Замонавий энг янги технология лойиҳаларини ишлаб чиқаришга жорий этганда комплекс автоматлаштириш билан бирга энг юксак халқ хўжалик иқтисодий самарадорлигига эришилади. Шу сабабли материалларни лазер, плазма, радиация ва импульс усулида ишлаш, порошокли металлургия ва бошқа технология жараёнларини ишлаб чиқаришда ўзлаштириш топшириқлари план лойиҳасининг энг муҳим таркибий қисмидир. Бу технологиялар аввало тармоқлараро фан-техника комплексларида амалга оширилади.

План лойиҳасида агросаноат комплексидаги фан-техника тараққиёти масалаларига кўп эътибор берилди.

Г. И. Марчук фундаментал ва амалий илмий тадқиқотларни ривожлантириш ва улардан фойдаланишга диққат-эътиборни қаратди. Давлат плани лойиҳасида техника, материаллар ва технологияларнинг СССР Фанлар академияси, иттифоқдош республикалар фанлар академиялари ва етакчи олий ўқув юртларининг олимлари ишлаб чиққан принципиал янги туркумларини жорий этишга оид кўпгина топшириқлар баён этилган. Академия илмий муассасаларининг тахминан 300 та тугал йирик ишлари ва олий ўқув юртларининг 400 та ишланмаси халқ хўжалиги тармоқлари билан бевосита алоқалар асосида жорий қилинади.

Бутун ташкилий-хўжалик механизмини қайта қуриш вазифалари академияни бошқариш структурасини ва системасини қайта қуришни талаб қилди, деб уқтирди нотиқ. Унинг асосий бўғини — Фанлар академиясининг ихтисослаштирилган бўлимлари роли оширилмоқда, институтларнинг структураси такомиллаштирилмоқда.

ВЦСПС раиси депутат **С. А. Шалаев** минбарга чиқади. ВЦСПС меҳнат коллективларининг энг муҳим таклифларини СССР Госпланига ва СССР Молия министрлигига киритди, шу таклифлар Давлат плани ва бюджети лойиҳаларида ўз ифодасини топди, деб таъкидлади у.

Беш йиллик иккинчи йили планининг рўёбга чиқарилиши, деб таъкидлади депутат, бошқарувнинг барча бўғинларидан, ҳар бир меҳнат коллективидан зўр ғайрат билан ишлашни, ҳамма резервларни сафарбар қилишни, ишга ижодий ёндашишни талаб қилади.

Муқобил планлар ҳисобига энг камёб маҳсулотларни ишлаб чиқариш учун қўшимча ресурслар олиниши мумкин. Ҳозиргача 800 тадан кўпроқ корхона коллективи беш йилликнинг келгуси йилдаги топшириқларидан ошиб кетадиган муқобил планлар қабул қилди.

Бироқ аҳолининг молларга ва хизматларга бўлган талабини тўла-тўкис қондириш план лойиҳасида ҳали кўзда тутилгани йўқ, бу проблеманинг ҳал этилиши энг муҳим вазифалардан бирилигича қолмоқда.

Келгуси йилда меҳнат шароитларини ва унинг муҳофаза қилинишини яхшилаш юзасидан янги кенг кўламдаги тадбирларни амалга ошириш мўлжалланмоқда. Гарчи келгуси йилги план лойиҳасида социал ривожланиш комплекс бўлими мавжуд бўлса-да, ҳали унда ишлаб чиқаришдаги меҳнат шароитларини ва унинг муҳофаза қилинишини тубдан яхшилашга оид тадбирларнинг умумдавлат аҳамиятига молик эканлиги етарли равишда акс эттирилмаган.

Касаба союз ташкилотлари социалистик мусобақани янги поғонага кўтаришни, уни формализм ва расмиятчилик сарқитларидан тозалашни, меҳнаткашлар орасидаги ташкилотчилик, ишлаб чиқариш-оммавий, иқтисодий ва тарбиявий ишнинг ҳамма формалари ёрдамида экономикага, интизом ва тартибни мустаҳкамлашга ўз таъсирини кучайтиришни ўз вазифаси деб билмоқда, деди депутат.

Шу билан СССР Олий Советининг палаталарининг биринчи қўшма мажлиси ёпилди.

(ТАСС).

ҚАЙТА ҚУРИШДАГИ ПОЗИЦИЯ

ПРАВДА
Орган Центрального Комитета КПСС

Сўз бошқа-ю, иш бошқа деб бежиз айтишмайди. Иш билан сўз бир бўлган жойда чинакам муваффақиятга тезроқ эришилади. Мамлакатда авж олдириб юборилган қайта қуриш буни кўпгина мисоллар билан тасдиқламоқда. Мана бир конкрет мисолни олиб кўрайлик.

Эстониядаги Тарту ва Харьюс районларининг шароити тахминан бир хил. Ҳар иккала районда қуёш бир хилда иситади ёки баб-баравар ёмғир ёғади. Ерларнинг ҳосилдорлигида, анг шу районларга техника ва ўғит етказиб беришда ҳам катта тафовут йўқ. Аммо агар Тарту райони бир неча йилдан бери қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштириш соҳасида бир жойда туриб қолаётган, район хўжаликларининг учдан икки қисми давлатга сут ва гўшт сотиш план топшириқларини бажармаётган бўлса, Харьюс райони эса кейинги вақтда кескин олға силжиди.

Бундай қарама-қарши ҳолнинг сабаби нимада! Гап шундаки, район партия комитетлари ва уларнинг биринчи секретарлари ўз ишларини турлича ташкил этмоқдалар. Тарту район комитетида қайта қуришни оғиздагина ёқлаб чиқмоқдалар, амалда эса эскичасига иш юритмоқдалар. Кўпгина ташаббусларни бошлайдилар-у, аммо уларни амалга оширмайдилар ва охирига етказмайдилар. Мазкур районда қолоқ хўжаликлар ишини пухта ўрганиб чиқиш, таҳлил этиш ҳамда раҳбарлар ва партия ташкилотларининг куч-ғайратларини энг муҳим проблемаларни ҳал этишга сафарбар қилиш ўрнига илгаригидек дабдабали даъватларга ўралашиб қолганлар.

Харьюс район партия комитети ходимлари бошқача позицияда туриб иш олиб бормоқдалар. Бу ерда асосий эътиборни кадрларга нисбатан талабчанликка, уларнинг ташаббусини ва мустақиллигини ривожлантиришга қаратиб, ўзларининг иш услубини ҳақиқатан ҳам қайта қурмоқдалар. Майда-чуйда ишларга васийлик қилиш, раҳбарлар ва мутахассисларни тез-тез район марказига чақириб туришларга қатъиян барҳам берилди. Ҳар хил мажлислар ва кенгашлар иложи борича қисқартирилди. Лекин перспектив ривожланиш масалаларига, социал проблемаларга, интизомни мустаҳкамлаш масалаларига энг кўп даражада эътибор берилмоқда.

Қайта қуриш жараёни тўхтовсиз илгарилаб бормоқда. Ўзгаришлар жамиятимиз турмушининг барча соҳаларини қамраб олди. Кун сайин тобора кенг омма мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришга оид жуда катта, қизғин ишларга амалда қўшилмоқда. Мана шу бурилиш палласида ўз қарашларимизни, ўз баҳо ва ёндашувларимизни қайта ўйлаб кўриш, кундалик ишларнинг аҳамиятини англаш ҳар бир кичик, энг оддий ишда ишнинг катта аҳамиятга эга эканлигини кўра билиш ишчидан тортиб министргача ҳар биримиз учун ҳар қачонгидан ҳам муҳимдир. Қайта қуриш жараёнидан ҳеч ким четда қолмаслиги керак.

Давр қайта қуришда ҳар бир кишининг шахсий позицияси тўғрисидаги, партия XXVII съезди қарорларининг тақдири учун шахсий масъулият тўғрисидаги масалани ҳар бир кишининг олдига ўткир қилиб қўймоқда. Партия йиғилишларида, партия комитетлари ва бюроларининг мажлисларида, ўзаро ўртоқларча гаплашувларда: «Сен ўзинг ишни яхшилаш, маҳсулот сифатини ошириш учун нималар қилдинг! Меҳнат янада самарали, турмуш янада фаровон бўлиши учун қандай аниқ чоралар кўрдинг!» — деган саволлар тез-тез эшитилиб туради. Минбардан туриб қайта қуришни баландпарвоз сўзлар билан маъқуллаш ўз-ўзича ҳеч нарсани ўзгартирмаслиги тушунарлидир. Янгиликни жиддий, чуқур, амалий жиҳатдан ташкил этиш талаб қилинади. «Ҳақиқатга... рози бўлиб имзо чекиш, унга қўшилишга онт ичиш, уни оғизда тан олиш бошқа-ю, уни турмушга татбиқ эта билиш бошқа нарса», — деб огоҳлантирган эди В. И. Ленин.

Ҳақиқатан ҳам агар жонли ишнинг ўрнини сафсатабозлик, қайта қуришга оид амалий тадбирлар ўрнини асоссиз хом хаёллар эгаллайдиган бўлса, белгиланган жадаллаштиришда озгина бўлса-да силжишга эришиб бўлмайди. Шунинг учун ҳам бюрократизм ва расмиятчиликка, бекорчилик ва олғирликка, хўжасизлик ва сафсатабозликка қарши муросасиз курашишимиз зарур. Бирдан-бир мезон: ишлар амалда қандай бораётганлигига қараб иш самарадорлигига баҳо бериш мумкин. Бошқача баҳо бўлиши мумкин эмас.

Ҳозир партия ташкилотлари ҳар бир меҳнаткаш, айниқса коммунист қайта қуришда фаол қатнашиши учун кўп иш қилмоқдалар. Ҳисобот-сайлов йиғилишларида бу соҳада жиддий ишлар қилинаётганлигидан далолат берувчи кўпгина фактлар келтирилди. Масалан, бошланғич партия ташкилотларининг фаолиятини белгилаб берувчи қоғозлар оқими қисқармоқда. Уларнинг ташаббускорлиги ва мустақиллигини ривожлантириш учун кўпроқ имкониятлар берилмоқда. Ошкоралик ва қабул қилинаётган қарорларнинг бажарилиши устидан назорат, шунингдек топширилган иш соҳаси учун талаб кучайтирилди. Демократия кенгайтирилиб, танқид ва ўз-ўзини танқиднинг таъсирчанлиги оширилмоқда. Социал адолат принципларига қатъий риоя этилиши учун, ахлоқий нормалар бузилишига, меҳнатсиз даромадларга, ичкиликбозликка ва бошқа салбий ҳолатларга қарши тобора кескин кураш олиб борилмоқда.

Буларнинг ҳаммаси одамларнинг фикрлашида ва уларнинг хатти-ҳаракатларида қайта қуришни амалга оширишга кўмаклашмоқда. Бироқ жойлардан олинган мисолларга қараб хулоса чиқариладиган бўлса, коллективларда инсон омили ролини ошириш учун ҳали фойдаланилмаётган имкониятлар анчагина. Партия ва ҳукуматнинг саноат корхоналарида маҳсулотнинг давлат қабулини жорий этиш тўғрисидаги қарорини рўёбга чиқариш учун кўпгина ишлар қилиш керак.

Партия раҳбарлиги услубининг асоси сифатида одамлар билан олиб бориладиган бевосита ишларнинг муҳимлигини ҳозирча ҳамма жойда ҳам тушуниб етмоқдалар, деб бўлмайди. Айрим жойларда қайта қуришни ўзларини узоқ давом этадиган ва қунт билан амалга ошириладиган ташкилотчилик фаолияти билан қийнаб ўтирмай, юзаки ўзгаришлар билангина чеклаб қўймоқдалар. Бундан ҳам ёмони шуки, қайта қуриш тўғрисида гапираверib, унинг «сийқасини чиқариб юбормоқдалар». Қабул қилинадиган қарорлар кўпинча узвий боғланмаган, ярим-ёрти тусда бўлиб, бир системага келтирилмаган ва етарли даражада ишлаб чиқилмаган. Партия комитетлари бундай фактларга барҳам беришлари равшандир.

КПСС Ленинград шаҳар комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленумида шу ҳақда батафсил ва ўз-ўзини танқид нуқтаи назаридан гаплашиб олинди. Шаҳарда ҳар бир киши энг кўп самара билан меҳнат қилиши учун анча иш қилинмоқда. Бироқ шаҳар корхоналари ва ташкилотларининг коммунистлари орасида яқинда олиб борилган тадқиқот сўраб чиқилган кишиларнинг 60 процентдан кўпроғи партиявий ишда туб қайта қуришни ҳали сезмаётганликларини кўрсатди. Пленум қатнашчилари айтиб ўтишганидек, бундай аҳволнинг сабабларини ўзгаришларга расмий ёндашувдан, баъзи ходимларнинг янги, дадил чора-тадбирлар кўришни, бир қолипдаги ишлардан воз кечишни истамаётганларидан қидириш керак.

Айрим хўжаликларнинг раҳбарлари ва партия ташкилотлари қўшиб ёзишлар ҳисобига ҳамма нарса жойида бораётгандек ва зўр ғайрат билан иш олиб борилаётгандек қилиб кўрсатишга уриниши фактларига йўл қўйиб бўлмайди. Партия комитетлари давлатни алдашга ҳам, алдовчиларга ҳам тоқат қилмасликлари керак.

Ҳар биримиз қайта қуришда қандай позицияни танлашимиз кўп жиҳатдан ғоявий-сиёсий ишларга боғлиқдир. Қайта қуриш марказига ўз юмушлари ва муаммолари бўлган конкрет инсонни қўйиш керак. Баъзилар «ваъз айтадиган», ҳақиқатни эълон қиладиган, бошқалар эса фақат «уқиб оладиган» пайтлар, рўйрост мулоқотга ўрин қолмайдиган пайтлар таг-томири билан тугатилиши керак. Ялписига ёндашувга, оммавий «қамраб олиш»нигина кўзлашга чек қўйиш лозим.

Ҳар қандай ишнинг муваффақияти энг аввало одам билан белгиланади. Жадаллаштириш соҳасидаги ишларимизнинг негизи, қайта қуришнинг ўзгармас характери одамларнинг актив позицияни эгаллашларига боғлиқ. Шунинг учун ҳам партия ташкилотларининг бурчи — социалистик ўз-ўзини бошқариш, демократия меъёрларини оғишмай кенгайтириб, ҳар бир совет гражданида мамлакат соҳиби туйғусини тарбиялаб, ана шундай позицияни шакллантириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилишдан иборат. Ҳаёт айни шуни тақозо этмоқда.

(«Правда» газетасининг 17 ноябрдаги бош мақоласи).

СССР Олий Совети палаталари Ташқи ишлар комиссияларида

17 ноябрь куни Кремлда СССР Олий Совети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Совети Ташқи ишлар комиссияларининг қўшма мажлиси бўлди.

Мажлис ишида Иттифоқ Совети Ташқи ишлар комиссиясининг раиси — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Е. К. Лигачев, Миллатлар Совети Ташқи ишлар комиссиясининг раиси — КПСС Марказий Комитетининг секретари А. Ф. Добринин қатнашдилар.

Мажлисни Е. К. Лигачев олиб борди.

Бўлиб ўтган фикрлашувлар натижасида комиссиялар Рейкьявикда олий даражада ўтказилган Совет — Америка учрашувидан кейин вужудга келаётган вазият муносабати билан СССР Олий Советида «Жаҳон парламентларига ва халқларига» Мурожаатнома қабул этиш ташаббуси билан чиқишга қарор қилдилар.

(ТАСС).

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

● НАМАНГАН

Уйчи районида йиллик пахта тайёрлаш плани бажарилди. Уйчиликлар давлат омборларига 41710 тонна «оқ олтин» етказиб бердилар. Ҳар гектар ердан 35,1 центнердан хирмон кўтарилди. Йиғим-теримни уюшқоқлик билан ўтказган «Гулистон», «ВЛКСМ 60 йиллиги», Калинин номли совхозлар ва Тельман номли колхоз пахтакорлари мўл ҳосил кўтариб, социалистик мусобақа илғорлари бўлишди. Район миришкорлари яна 500 тонна пахта тайёрлаш ва ҳосилдорликни 35,5 центнерга етказишга аҳд қилдилар.

● СИРДАРЁ

Ховос райони пахтакорларидан зафар марраси эгаллангани ҳақида хушхабар олинди. Бу ерда тайёрланган 13755 тонна пахтанинг 60 проценти машиналар ёрдамида териб олинди. Ялпи хирмоннинг 70 проценти юқори сортларга қабул қилинди. Бу меҳнат муваффақиятига «Дружба», Жўрахон Усмонов номли, «Фарҳод» совхозларининг деҳқонлари муносиб улуш қўшдилар. Абдумавлон Алимов, Бектўра Йўлдошев, Абдуҳофиз Каримов, Қаҳҳор Рустамов каби пешқадам механизаторлар 100—150 тоннадан пахта теришга муваффақ бўлишди. Районда яна 350 тонна пахта тайёрлаш учун кураш кетмоқда.

ЎН БИРИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОЛТИНЧИ СЕССИЯСИ

СССРНИ ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1987 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ПЛАНИ ТЎҒРИСИДА ҲАМДА 1986 ЙИЛГИ ПЛАН ҚАНДАЙ БАЖАРИЛАЁТГАНЛИГИ ҲАҚИДА

СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР Госплани раиси депутат Н. В. ТАЛИЗИН доклади

СССР Олий Советининг сессияси шонли бир пайтда ўтмоқда. КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленуми қарорлари, КПСС XXVII съездининг программавий йўл-йўриқлари негизида бошланган жамиятимизни ҳар томонлама қайта қуриш жараёни тобора куч тўплаб янада кенг ва чуқур тус олиб бормоқда. Партия ишлаб чиққан социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш, совет кишилари ҳаётида сифат ўзгаришларини амалга ошириш йўлини бутун халқимиз маъқулламоқда ва қўллаб-қувватламоқда, халқ якдил иродасининг ифодаси, деб ҳисобланмоқда.

Совет Иттифоқининг тинчлик ва ялпи хавфсизликни мустаҳкамлашга, қуролланиш пойгасини тўхтатишга, ядро ва космик қуролларни тақиқлаш ҳамда тугаллашга қаратилган актив ташқи сиёсати, ташқи сиёсат соҳасидаги жуда катта ташаббуслари жаҳон халқларига яқин ва тушунарлидир. Бу уларнинг ҳаётий манфаатларига мос келади, шу сабабли бизнинг мамлакатимизда, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларида, бошқа жуда кўп давлатларда тўла қўллаб-қувватланмоқда, уни бутун тараққийпарвар инсоният қўллаб-қувватламоқда.

Экономикадаги ўзгаришлар олдимизга қўйилган мақсадларга эришиш учун ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Партия йирик ўзгаришлар стратегиясини ишлаб чиқди ва уни амалга оширишга киришди.

Резервларни мумкин қадар тўла сафарбар этиш, ишлаб чиқариш потенциалидан яхшироқ фойдаланиш, омманинг ташаббускорлиги ва ижодкорлигини ошириш, интизом ва тартибни мустаҳкамлаш йўли билан олға қараб ҳаракат қилиш суръатлари кучайтирилади.

Айни пайтда халқ хўжалиги тубдан реконструкция қилинмоқда, бошқаришнинг ташкилий структураси қайта тузилиб, янги хўжалик механизми шакллантирилмоқда.

1986 йил ўн ойлик планларини бажариш якунлари совет кишиларининг меҳнатдаги куч-ғайратлари, партиянинг катта ташкилотчилик ишлари натижасида социал-иқтисодий ривожланишни жадаллаштириш ўз ифодасини топаётганлигини кўрсатмоқда. Халқ хўжалигининг амалда ҳамма тармоқларида юксак суръатларга эришилди. Миллий даромад ва саноат ишлаб чиқаришининг 80-йиллардаги энг юксак ўсишига эришилди.

Ҳосил қилинган миллий даромад 4,3 процент, саноат ишлаб чиқариши ҳажми 5,1 процент кўпайди. Шу йўл билан экономика беш йилликнинг биринчи йилидаёқ энг муҳим йўналишлар бўйича беш йиллик планнинг ўртача йиллик топшириқлари даражасига чиқиб олмоқда.

Машинасозлик, химия ва нефть химияси саноати, яъни халқ хўжалигида фан-техника тараққиётини белгилаб берадиган тармоқлар умуман саноатга нисбатан анча илдам ривожланиб бормоқда. Энг замонавий техникани ишлаб чиқариш кенгаймоқда. Индустриянинг базавий тармоқлари — металлургия, кўмир, нефть саноати ишлари яхшиланди. Транспортнинг ҳамма турлари юк ташиш топшириқларини бажармоқда.

Агросаноат комплексида дон, картошка, сабзавот, мева, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлат йўли билан харид қилиш кўпайди.

Капитал қурилиш суръатлари ошди. Ишлаб турган корхоналарни реконструкция қилиш ва техника билан қайта жиҳозлаш жадаллашмоқда. Ана шу мақсадларга ўтган йилдагига нисбатан қарийб 25 процент кўп маблағ ажратилди.

Саноатда меҳнат унумдорлиги йиллик топшириқдаги 4,1 процент ўрнига 4,8 процент ошди. Маҳсулот ўсишининг 95 проценти меҳнат унумдорлигини ошириш эвазига олинди.

Халқ фаровонлигини юксалтириш тадбирлари амалга оширилмоқда. Уй-жой ва социал-маданий қурилиш миқёслари анча кенгайди.

Барча иттифоқдош республикалар мамлакат халқ хўжалигини ривожлантиришга ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Шу билан бирга бир қанча тармоқларда, кўпгина меҳнат коллективларида янги тартибга ўтиш секинлик билан амалга оширилмоқда, бу соҳада ҳали сифат бурилиши юз бергани йўқ. «Қайта қуриш жараёни, одамларнинг ижодий изланиши кучайиб бораверишн шубҳасиз, —деб таъкидлаган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Краснодар ўлкаси партия активлари билан учрашувда. —Ҳамма бўғинлар ва эшелонлар зўр ғайрат билан ҳаракат қилмоқда. Бироқ ўртоқлар, партия XXVII съезди ўртага қўйган стратегик мақсадларга эришиш учун бизга керак бўлган ҳақиқий қизғин ишлардан ҳали йироқмиз».

Мавжуд резервлардан фойдаланиш, халқ хўжалиги барча бўғинлари фаолиятини яхшилаш, меҳнат коллективларининг ролини кучайтириш негизида юксак суръатларни таъминлаб, қайта қуришни қатъият билан амалга ошириш, иқтисодий ўсишнинг узоқ муддатли стратегик омилларини тобора кўпроқ ишга солиш зарур. Гап фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ишлаб чиқариш структурасини яхшилаш, маҳсулот сифатини ошириш, ресурсларни тежаш, социал сиёсатни кучайтириш тўғрисида бормоқда. Айрим йирик қайта ўзгартишлардан хўжалик юритиш ва бошқаришнинг ижтимоий ишлаб чиқариш ҳамма даражалари ва бўғинларини ўз ичига олувчи яхлит янги системасига ўтиш энг муҳим вазифа бўлиб қолмоқда.

СССР Министрлар Совети 1987 йил планини тузишга айни ана шундай позициядан ёндашди.

Депутат хўжалик юритишнинг янги шароитларида 1987 йил планининг ўзига хос жиҳатлари тўғрисида гапириб, СССР Министрлар Совети тақдим этган СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани КПСС XXVII съезди, КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель ва 1986 йил июнь Пленумлари қарорларига мувофиқ равишда 1986—1990 йилларга мўлжалланган беш йиллик план топшириқлари, иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари, СССР министрликлари ва идораларининг таклифларидан келиб чиқиб тузилганлигини таъкидлади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси 30 октябрь кунидаги мажлисда 1987 йил плани лойиҳасини кўриб чиқди ва уни асосан маъқуллади. Унда бу йил экономикада эришилган ижобий силжишларни мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга, ижтимоий ишлаб чиқаришни ўстиришнинг узоқ муддатли омилларини янада тўлароқ ҳаракатга келтиришга асосий эътибор қаратилганлиги қайд этилди. План КПСС XXVII съездининг жамиятимиз социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш йўлига мос бўлиб тушади, ўн иккинчи беш йиллик топшириқларига мувофиқ келади. Совет кишилари ҳаётининг ҳамма томонларини қамраб олувчи социал тадбирлар комплексини амалга ошириш кўзда тутилганлиги планнинг муҳим афзалликларидандир.

Келгуси йил халқ хўжалигини ривожлантиришда, умуман беш йиллик планни бажаришда ғоят муҳим аҳамиятга эга бўлади. Бу—социалистик хўжалик юритишнинг янги методларини кенг қўлланиш йили бўлади. Бутун индустрия, агросаноат комплекси, транспорт, алоқа, маиший хизмат янгича шароитда ишлайди. Қурилишда ва ташқи иқтисодий фаолият соҳасида хўжалик механизмини қайта қуриш бошлаб юборилди.

Хўжалик механизмини такомиллаштириш давом эттирилади. Бешта саноат иттифоқ министрлиги, бошқа министрликларнинг бир қанча йирик бирлашма ва корхоналари, шунингдек СССР Денгиз флоти министрлиги ва савдо тўла хўжалик ҳисоби, маблағ билан ўзини-ўзи таъминлаш ва ўз харажатларини ўзи қоплаш шароитига ўтказилади. Бирлашмалар ва корхоналарнинг хўжалик жиҳатдан мустақиллигини кенгайтириш, меҳнат коллективларининг ташаббускорлигини ривожлантириш йўли мустаҳкамланади. Ишлаб чиқаришни ўстириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, таннархни камайтиришнинг янада юксак суръатларига эришиш учун шарт-шароитлар яратилади.

Янги хўжалик механизми талабларига мувофиқ равишда планга бирлашмалар ва корхоналарни ривожлантиришга ажратиладиган маблағларни ва моддий рағбатлантиришни уларнинг хўжалик фаолияти пировард натижалари билан мустаҳкам боғлиқ қилиб қўювчи узоқ муддатли ўзгармас иқтисодий нормативлар асос қилиб олинган. Муваффақиятли ишлаётган коллективлар ишлаб турган корхонани техника билан қайта жиҳозлаш ва реконструкциялаш, ходимларни моддий рағбатлантириш, социал масалаларни ҳал этиш учун катта имкониятлар оладилар. Узоқ муддатли ўзгармас иқтисодий нормативлар марказлаштирилган планли раҳбарликнинг ҳамда социал-иқтисодий сиёсатни амалга оширишнинг энг муҳим воситаларидан бири бўлиб қолади.

Партия ва ҳукуматнинг бирлашмалар ва корхоналар мустақиллигини муттасил кенгайтириб бориш йўлига асосланиб, илгари планда директив тарзда тасдиқланадиган кўрсаткичларнинг катта қисми планлаштириш учун министрликлар ва идораларга, иттифоқдош республикаларга ёки бевосита бирлашмалар ва корхоналарга топширилди. Давлат планида энг муҳим кўрсаткичлар, мамлакат экономикасига таъсирчан марказий раҳбарликни таъминлайдиган лимитлар ва нормативлар сақлаб қолинди.

Планлаштиришда ҳам, бирлашмалар ва корхоналар фаолиятига баҳо беришда ҳам «ялпи маҳсулот» нуқтаи назаридан ёндашишни бартараф этиш йўлида муҳим қадам қўйилди. 1987 йилдан бошлаб саноатда шартнома мажбуриятларини 100 процент бажариш асосий кўрсаткич бўлади. Шартномаларни бажариш капитал қурилишда, халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида ҳам ишга баҳо беришнинг энг муҳим кўрсаткичи бўлади.

Шундай бўлиши тушунарлидир. Шартномаларни тўла бажариш экономика моддий жиҳатдан балансли бўлишининг, халқ хўжалиги барқарор ва бир маромда ишлашининг негизидир.

Ишга «харажатлар» деб аталмиш нуқтаи назардан ёндашишни бартараф этишга катта эътибор берилди. Давлат ва корхона ўртасида фойдани тақсимлашнинг норматив методига ўтиш, уни коллективлар социал ва ишлаб чиқариш тараққиётини ҳал қилувчи манбага айлантириш ана шундай ёндашувни тугатишга ёрдам беради.

«Эришилган» даражага қараб планлаштиришга ёндашиш ҳам бартараф этилди. 1987 йилги ўсиш суръатлари илгари бўлганидек планларнинг кутилаётган бажарилиш даражасига қараб эмас, балки 1986 йил плани негизида, беш йиллик топшириқларига асосланиб белгиланган. 1987 йил учун лойиҳалар беш йиллик топшириқлари даражасида белгиланган.

Янгича ёндашув беш йиллик планни амалда планлаштиришнинг асосий формасига айлантиради, унинг барқарорлигини таъминлайди, шу йўл билан узоқ муддатли иқтисодий нормативларни қўлланишдан мумкин қадар кўпроқ самара олиш учун шарт-шароит яратади. Иккинчи томондан, яхши ишлаётган коллективларга планларни бажариш давомида ҳамма резервларни аниқлаш ва уларни ишга солишга, кейинги йиллар учун базани ошириб юборишдан чўчимай, планни ошириб бажаришни таъминлашга имкон беради.

Нефть, газ, нефтни қайта ишлаш, кўмир саноати, қора ва рангли металлургия, ёғоч, целлюлоза-қоғоз ва ёғочни қайта ишлаш саноати, ўрмон хўжалиги, бинокорлик материаллари саноати, темир йўл транспорти меҳнат коллективлари маҳсулот қазиб чиқариш ва ишлаб чиқариш ҳамда юк ташиш юзасидан муқобил планлар қабул қилганликлари бунинг ишончли далилидир. Бошқа тармоқларнинг меҳнатчилари ҳам улардан ўрнак олишлари керак.

1987 йил планини ишлаб чиқиш чоғида дастлабки кунларданоқ ҳамма тармоқларнинг аниқ ишлашини таъминлашга муҳим эътибор берилди. Сўнгги йилларнинг, жумладан ҳозирги йилнинг практикаси, деди сўнгра докладчи, баъзи СССР министрликлари ва идоралари, иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари, бирлашмалар ва корхоналар дастлабки ойлар ва кварталлар учун кўпинча камайтирилган планларни белгилаётганликларидан, шунингдек план топшириқларини асоссиз равишда ўзгартириб уни камайтираётганликларидан далолат беради. Бу эса ишларнинг маромига салбий таъсир қилди, ишлаб чиқаришни ва меҳнат унумдорлигини ўстиришнинг мавжуд имкониятларидан фойдаланишни рағбатлантирмади, моддий ва маънавий рағбатлантириш принципларини бузди, халқ хўжалигида номутаносиблик ва балансcизликни келтириб чиқарди.

СССР Министрлар Совети мана шу камчиликларга барҳам бериш учун йиллик планнинг кварталлар бўйича асосланган, баравар тиғизликда тақсимланган топшириқлари учун СССР Госплани, СССР министрликлари, идораларининг, иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг квартал топшириқларининг ойлар бўйича бир текисда тақсимланиши, уларнинг барқарорлиги учун бирлашмалар ҳамда корхоналар раҳбарларининг масъулиятларини оширишни зарур, деб топди.

1987 йил планида топшириқларни катта-катта халқ хўжалик комплекслари ҳамда бир турдаги тармоқ группалари бўйича шакллантириш юзасидан беш йиллик планида белгиланган йўл кучайтирилди. Бундай ёндашув СССР Министрлар Советининг доимий органларига планни ишлаб чиқишда актив қатнашишга, план бажарилишининг бориши юзасидан янада таъсирчан назоратни таъминлашга имкон беради.

КПСС XXVII съездининг иқтисодий тараққиёт социал йўналишини кучайтириш борасидаги кўрсатмаларини амалга ошира бориб, 1987 йил планида халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш ва реализация қилишни, аҳолига хақ тўланадиган хизматлар системасини ривожлантириш, социал-маданий соҳанинг моддий базасини, мамлакат бўйича ва иттифоқдош республикалар бўйича аҳоли пул даромадлари ҳамда харажатлари балансини мустаҳкамлашни ўз ичига олувчи комплекс социал бўлим илк бор тўла ҳажмда ишлаб чиқилди.

Шундай қилиб, 1987 йил плани бутун хўжалик механизми самарали ишлатилишини, таъминлашни, инсон омилидан янада тўлароқ фойдаланишни кўзлайди. План бажарилишининг муваффақияти бошқаришнинг юқори даражаси — министрликлар, идоралар иқтисодий методларга қанчалик тез ўтиши, хўжалик ҳисоби пастга — цехлар, бригадалар, ишлаб чиқариш сари нечоғлик қатъиян кириб бориши билан аниқланади.

Кадрларнинг иқтисодий тафаккурини қайта қуриш, экономикада ва жамият ҳаётида рўй бераётган туб ўзгаришлар моҳиятини ҳар бир ходим нақадар чуқур тушуниб етиши, ишнинг янгича услуб ва методларини амалда қўлланиш алоҳида аҳамият касб этади.

Сўнгра докладчи 1987 йил планини иқтисодий жиҳатдан умумий таърифлаб, 1987 йилга мўлжалланган энг муҳим кўрсаткичлар беш йиллик план топшириқларига мувофиқ келади ва экономикани ундаги ўртача йиллик ўсиш суръатларига олиб чиқади, деб таъкидлади. Мамлакатнинг мудофаа қобилиятини зарур даражада сақлаб туриш чора-тадбирлари кўзда тутилмоқда.

Ҳосил қилинган миллий даромад 1986 йил планига кўра 3,9 процент ўрнига 4,1 процент, саноат маҳсулоти 4,3 процент ўрнига 4,4 процент кўпаяди.

1987 йил экономикасининг ривожланиши интенсив омиллардан янада тўлароқ фойдаланишга асосланади. Ижтимоий меҳнат унумдорлиги 4 процент ортади. У саноатда 4,4 процент, қурилишда 3,8 процент, темир йўл транспортида 4,6 процент ортади. Моддий соҳа тармоқларида миллий даромад, маҳсулот ва ишларнинг амалда бутун ўсишига меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришиш мўлжалланган.

Ишлаб чиқариш потенциали эскиришининг салбий тенденцияларини бартараф этиш кўзда тутилган. Саноатдаги ишлаб турган корхоналарда жисмоний , ва маънавий эскирган асосий фондларни алмаштириш қарийб учдан бир ҳисса кўпаяди. Асосий фондлардан фойдаланишни кескин яхшилаш вазифаси қўйилган.

Мамлакатда корхоналар ва ташкилотларни 2—3 сменали иш режимига ўтказиш борасидаги чораларни амалга ошириш жуда муҳим хўжалик-сиёсий вазифа бўлиб, уни ҳал этиш партиянинг мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш стратегиясини амалда рўёбга чиқаришга бевосита қаратилган. Бундай иш режими металлургияда, химияда, енгил саноатдагина норма бўлиб қолмаслиги керак. Кўп сменали ишга ўтиш барпо этилган потенциалдан ғоят самарали фойдаланиш, янги қурилишда маблағни тежаш, тежалган маблағни корхоналарни реконструкция қилишга ва социал соҳани ривожлантиришга сарфлаш имонини беради.

Сменаларни кўпайтириш— маҳсулот ишлаб чиқаришни ўстириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, замонавий серунум машина-ускуналарни тўла банд қилиш, мавжуд ишлаб чиқариш майдонларидан яхшироқ фойдаланиш, янги ишлаб чиқаришларни яратишга капитал маблағлар сарфини камайтиришдан иборат конкрет иқтисодий натижаларга олиб келиши керак.

Тежамкорлик режимини мустаҳкамлаш, меҳнат коллективларининг хўжаликни тежамли юритишдан манфаатдорлигини кучайтириш таннархни анча арзонлаштириш ва фойдани кўпайтиришни кўзлашга имкон берди. Бу кўрсаткичлар беш йиллик топшириқларига мувофиқ келади. Аммо уларни яхшилаш имкониятлари катта. Зарарига ишловчи корхоналар ва хўжаликлар сони, шу жумладан агросаноат комплексидаги шундай корхоналар ва хўжаликлар сони кескин камайтирилмоғи керак. Партия халқ хўжалигининг бенстисно ҳамма бўғинларида иқтисодий иш қатъиян такомиллаштирилишини талаб этади.

Амалда бу нарса хом ашё ва материаллар қаттиқ тежалишида ўз ифодасини топмоғи лозим. Планда ресурсларни тежашга алоҳида эътибор берилган. Иккиламчи хом ашёдан фойдаланиш анча ортади. Натижада 1987 йилда миллий даромад олиш учун сарфланган металл ва энергияни камайтириш кўзда тутилган.

1987 йил планининг кўрсаткичлари фан-техника тараққиёти ютуқларидан актив фойдаланишга асосланади, деб сўзида давом этди депутат. Илмий ишланмаларни қатъиян жадаллаштириш, илм-фан ютуқларини тез ва кенг миқёсда жорий этиш энг илғор позицияларни эгаллашни таъминлайди.

Ишлаб чиқарилувчи маҳсулот техникавий даражасини, аввало машинасозлик маҳсулотлари техникавий даражасини тубдан ошириш вазифаларини ҳал этишга алоҳида эътибор берилган. Машинасозлик министрликлари бўйича жаҳонда эришилган даражага мувофиқ келувчи асосий маҳсулот улуши 1,6 баравар ортади. Кейинги йилларда бундай маҳсулот улуши ортиб боради ва шу тариқа КПСС Марказий Комитетининг 1986 йил июнь Пленумида қўйилган вазифа беш йиллик охиригача ҳал этилади.

Ҳисоб техникаси воситасини ишлаб чиқариш беш йиллик пландаги 16 процент ўрнига 19,5 процент ортади. Шахсий фойдаланиладиган электрон-ҳисоб машиналари кўплаб ишлаб чиқарила бошланади.

Машинасозлик комплекси маҳсулотларини янгилашни анча тезлатиш кўзда тутилади. Бунда янги маҳсулот техника-иқтисодий параметрлар жиҳатидан илгари ишлаб чиқарилганларидан анча юқори бўлади.

Лазер технологияси, плазма технологияси, мембрана технологияси каби принципиал янги технологияларни; ультратовуш ва юқори босимлардан фойдаланишга асосланган технологик жараёнларни ишлаб чиқаришда ўзлаштириш топшириқлари белгилаб олинди. Хом ашёни комплекс равишда қайта ишлаб, қатламлардан газ ва нефть чиқишини кўпайтириш каби самарали жараёнларни, порошокли металлургия ва бошқа жараёнларни ишлатиш кўламлари анча кенгаяди. Қишлоқ хўжалигида интенсив технологияларни жорий этиш борасидаги тадбирлар кенг системаси мўлжалланган.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо мамлакатлар фан-техника тараққиётининг 2000 йилгача мўлжалланган комплекс программасида кўзда тутилган топшириқларнинг амалга оширилиши таъминланади. Тармоқлараро фан-техника комплекслари халқ хўжалиги замонавий фан-техника базасига янада тезроқ ўтишига ёрдам бермоғи керак.

Сўнгра докладчи энг муҳим халқ хўжалик комплексларини ривожлантиришга муфассал тўхталди. Партия, деди у, ҳар бир ходимнинг маҳсулот техникавий даражаси ва сифати масалаларига бўлган муносабатини тубдан ўзгартириш вазифасини қўйди. Маҳсулот сифатини ошириш миқдор проблемасини, халқ хўжалиги ва аҳоли хилма-хил эҳтиёжларини янада тўлароқ қондириш проблемасини ҳам ҳал этишнинг сўзсиз шартидир.

Келаси йилдан бошлаб сифатни назорат этишга қўйиладиган талаблар тубдан ўзгаради, маҳсулотнинг давлат қабули жорий этилади.

Масала принципиал қилиб ўртага қўйилди: халқ хўжалигига сифатсиз маҳсулот керак эмас ва у қабул қилинмайди. Бу ҳақда уч кун илгари КПСС Марказий Комитетининг кенгашида батафсил гаплашиб олинди.

Сўнгра докладда машинасозлик, ёқилғи-энергетика, металлургия ва агросаноат комплекслари, оғир индустрия, транспорт, алоқа, капитал қурилиш бир қанча тармоқларининг вазифалари муфассал кўриб чиқилди.

Докладчи социал ривожланиш ва халқнинг турмуш даражасини ошириш масалаларига атрофлича тўхталиб ўтди. 1987 йилда, деди у, планнинг социал йўналишини анча кучайтириш кўзда тутилади. Халқ фаровонлигини оширишга миллий даромад ўсишининг тахминан тўртдан уч қисми сарфланади. Совет кишилари турмушининг барча томонларини қамраб олувчи тадбирлар комплексини амалга ошириш, муҳим социал масалаларни ҳал этишни беш йиллик топшириқларига нисбатан жадаллаштириш мўлжалланган.

Меҳнатга ҳақ тўлашни такомиллаштириш ҳамда ишчи ва хизматчиларнинг айрим категориялари иш ҳақини оширишга, болали оилаларга давлат ёрдамини кучайтиришга, ёш авлодни боқиш ва тарбиялашни яхшилашга, меҳнаткашларнинг социал таъминотига оид марказлаштирилган тадбирлар амалга оширилади. Ана шу мақсадлар учун 2,8 миллиард сўм ажратилади.

Меҳнатга ҳақ тўлашни такомиллаштириш ишлаб чиқаришни интенсивлашни таъминлашнинг, унинг ривожланишини жадаллаштиришнинг асосий омилларидан биридир. Бу соҳада белгиланаётган тадбирлар коллективнинг иш ҳақи ва ҳар бир ходим меҳнатининг миқдори, сифати ва пировард натижаларига қатъий боғлиқлик принципидан келиб чиқиб амалга оширилади.

1987 йилда ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақи ойига салкам 201 сўмни, жамоат хўжалигида колхозчилар меҳнатига ҳақ тўлаш 162 сўмни ташкил этади. Бу беш йиллик планда ана шу йилга мўлжалланганидан юқоридир. Ижтимоий истеъмол фондларидан аҳолига бериладиган тўлов ва имтиёзлар ҳам беш йиллик планидагидан ортиқроқ бўлади. Аҳоли жон бошига реал даромадлар ҳам тегишли даражада оширилади.

Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни ва аҳолига кўрсатиладиган хизматларни кўпайтиришга алоҳида эътибор берилган. Барча бирлашмалар ва корхоналар қайси соҳага ихтисослаштирилишидан қатъи назар, уларда товарлар ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатишни йўлга қўйиш, савдо ташкилотларининг буюртмалари бўйича хилма-хил товарлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш, фирма хизмати кўрсатишни яхшилаш вазифаси қўйилди.

Аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш анча яхшиланиб, енгил саноатнинг юқори сифатли ва хилма-хил товарларига бўлган талаб-эҳтиёж тўлиқроқ қондирилади.

Халқнинг турмуш шароитини яхшилаш, хизмат соҳасини янада ривожлантириш, уй-жой қурилишини кенгайтиришни жадаллаштириш, социал-маданий соҳанинг моддий базасини мустаҳкамлаш соҳасидаги тадбирлар системасига катта эътибор берилади.

Жами саҳни 126,2 миллион квадрат метр уй-жойлар қуриш мўлжалланади. Бу беш йиллик план топшириқларидан анча кўп бўлиб, ўтган беш йилликда фойдаланишга топширилган уй-жойларнинг ўртача йиллик миқдоридан 15,8 миллион квадрат метр ортиқдир. Уй-жой қурилишига корхоналарнинг фондларидан катта миқдорда маблағлар сарфланади. Бу эса 8,2 миллион квадрат метр уй-жой қуриш имконини беради. Кооператив ва якка тартибда уй-жойлар қуриш ҳажми оширилади.

Халқ маорифи ва соғлиқни сақлашнинг моддий базаси янада ривожлантирилади ва мустаҳкамланади. Атроф-муҳитни муҳофаза қилишга оид ишлар анча кенгайтирилади.

Докладчи иттифоқдош республикаларни иқтисодий ва социал ривожлантириш тўғрисида гапириб, иттифоқдош республикалар бўйича план беш йиллик планга мувофиқ тузилганлигини таъкидлади. КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг «КПСС XXVII съездининг қарорлари асосида социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш учун халқ депутатлари Советларининг ролини янада ошириш ва уларнинг масъулиятини кучайтиришга оид тадбирлар тўғрисида» 1986 йил июлида қабул қилган қарори планда белгиланган вазифаларни ҳал этиш учун жуда катта аҳамиятга эгадир.

Мамлакатнинг ягона халқ хўжалиги комплексини мустаҳкамлашга республикалар, ўлкалар ва областлар қўшадиган ҳиссани ошира бориб, экономикани ривожлантиришда территориал ва тармоқ асосларини уйғун қўшиб олиб бориш муҳимдир.

Планда ҳар бир республикани ривожлантириш юзасидан конкрет топшириқлар кўзда тутилади.

РСФСРда, жумладан, машинасозлик, газ ва химия саноати жадал суръатлар билан ривожлантирилади. Ноқоратупроқ зонанинг экономикаси ва социал соҳаси янада ривож топади. Сибирь ва Узоқ Шарқ районларининг иқтисодий потенциалини оширишга катта эътибор берилди.

Сўнгра докладчи иттифоқдош республикаларни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий марралари тўғрисида гапирди.

Докладда ташқи иқтисодий алоқалар бўйича план ташқи иқтисодий фаолиятни тубдан такомиллаштириш юзасидан қабул қилинган қарорларни ҳисобга олган ҳолда ишлаб чиқилганлиги айтиб ўтилди. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо мамлакатларнинг социалистик иқтисодий интеграцияси кенгайтирилади ва чуқурлаштирилади. Ўзаро савдо-сотиқ ҳажмини ўстириш билан бир қаторда ҳамкорликнинг кенг кооперациялаш, бевосита ишлаб чиқариш алоқалари, биргаликдаги корхоналарни барпо этиш сингари янги-янги формалари анча ривожлантирилади.

Ташқи иқтисодий фаолият соҳасида министрликлар, идоралар, бирлашмалар ва корхоналарнинг ҳуқуқлари анча кенгайтирилган ва масъулияти оширилган. Улар экспорт потенциалини оширишга, ташқи иқтисодий фаолият самарадорлигини ўстиришга асосий эътиборни қаратишлари зарур.

Пировардида Н. В. Тализин бундай деди:

Келгуси йил — Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги нишонланадиган йил. Бу Ватанимиз тарихида энг катта воқеадир. Юбилей йили социал-иқтисодий ривожланишни жадаллаштириш планларини рўёбга чиқаришда катта роль ўйнаши лозим. Қайта қуришнинг барча воситалари, бутун иродамиз экономика ва халқ фаровонлиги янада оширилишини таъминлашга қаратилмоғи лозим.

1987 йилги планда юксак топшириқлар белгиланди. Бу топшириқларнинг бажарилиши хўжалик ва социал проблемаларни ҳал этишга янгича принциплар ҳамда ёндашувлар билан бевосита боғлиқдир.

План топшириқларини рўёбга чиқариш ишчилар, колхозчилар, зиёлилардан фидокорона меҳнат қилишни, партия, совет ва хўжалик органлари, жамоат ташкилотларидан ҳар бир корхонада, ҳар бир иш жойида юксак унумли меҳнат қилиш учун, социалистик мусобақани кенг авж олдириш учун барча зарур шароитларни таъминлаш юзасидан собитқадам ва катта ташкилотчилик ишларини талаб этади.

1987 йил планини муваффақиятли бажариш КПСС XXVII съездининг тарихий қарорларини амалга оширишда катта қадам қўйиш демакдир **(Қарсаклар).**

(ТАСС).

Доклад қисқартирилиб эълон қилинмоқда.

Совет ҳукуматининг Баёноти

Марказий Америкадаги воқеаларнинг ривожланиши тобора хатарли тус олмоқда. АҚШ маъмурияти халқаро ҳуқуқнинг энг оддий нормаларини, БМТ Устави принципларини қўпол равишда бузиб, Никарагуа ишларига ошкора аралашишни кучайтирмоқда. Айни вақтда Вашингтондагилар ана шу суверен, мустақил мамлакатнинг қонуний ҳукуматини ағдариб ташлашни ўз олдиларига мақсад қилиб қўяётганликларини яширмаяптилар.

АҚШ президенти ёлланган контрреволюцион гуруҳларни пул билан таъминлаш, уларга қурол-яроғларнинг хилма-хил турларини етказиб бериш тўғрисидаги қонунни имзолади. Шу билан бирга аслида уларнинг ҳаракатларида Қўшма Штатларнинг ҳарбий ходимлари бевосита иштирок этиши кўзда тутилади. Америка расмий пропагандаси Никарагуага қарши тўғридан-тўғри уруш ҳаракатлари режаларини рўёбга чиқариш учун қулай вазиятни вужудга келтириш мақсадида ўз мамлакати халқи ва халқаро жамоатчилик фикрига зўр бериб таъсир қилишга уринмоқда.

АҚШ ўтказаётган бундай йўл халқаро ҳуқуқ-тартиботга ошкора дағдағадир. Америка маъмурияти Никарагуа суверенитети ва мустақиллигига тажовуз тўхтатилишини талаб қилган халқаро суднинг қарори билан ҳисоблашмай, БМТ Хавфсизлик Кенгаши қарорини ва Бош Ассамблея резолюциясини, қўшилмаслик ҳаракатининг аниқ ифодалаб берилган позициясини назар-писанд қилмаяпти. Маъмурият ўзининг Лотин Америкасидаги қўшнилари фикрига ҳам қулоқ солишни истамаяпти. Уларнинг Марказий Америкадаги вазиятни Контадора жараёни доирасида сиёсий жиҳатдан ўзаро мақбул асосда бартараф этишга эришиш соҳасидаги амалий куч-ғайратларини Вашингтон мунтазам рад этиб келмоқда. Шу тариқа Вашингтоннинг Лотин Америкаси мамлакатлари халқлари ва ҳукуматларининг хоҳиш-иродасини, уларнинг ўз анъаналари, эътиқодлари ва энг муносиб турмуш тарзи тўғрисидаги қарашларидан келиб чиқиб, ўз тақдирини ўзи белгилаш муддаосини назар-писанд қилмай, ана шу мамлакатларда ҳукмронлик қилишдан иборат буюк давлатчилик даъволари ошкора намоён бўлмоқда.

Халқаро ҳамжамият Марказий Америкадаги ҳозирги хатарли вазият ва халқаро тинчлик учун у келтириб чиқариши мумкин бўлган оқибатлар муносабати билан қонуний хавотирликка тушаётганлигини Совет Иттифоқидагилар асосли деб билмоқдалар. Совет ҳукумати АҚШнинг Марказий Америкадаги агрессив сиёсати авж олдирилаётганлигини қатъий қоралаб, Никарагуа халқига қарши қаратилган жиноий тайёргарликларга чек қўйилишини талаб қилади, АҚШни вазминликка, реализм ва масъулият намоён этишга даъват қилади.

Совет Иттифоқи Контадора группаси ташқи ишлар министрларининг ҳамда уни қўллаб-қувватловчи группанинг шу йил 1 октябрдаги декларациясида ифодаланган Марказий Америкада тинчликка эришиш мумкинлигига қатъий ишонч билан бирдамлик изҳор қилади. Бунинг учун биринчи навбатда региондаги суверен давлатларнинг ишларига аралашув тўхтатилиши, уларнинг мустақил йўлни танлаш, улар ўртасида яхши қўшничилик муносабатлари ва ҳамкорликни йўлга қўйиш ҳуқуқлари амалда ҳурмат қилиниши, энг муҳим социал-иқтисодий проблемаларни ҳал этишда уларга ёрдам берилиши талаб қилинади.

СССР Контадора жараёнининг региондаги тангликни Лотин Америкаси мамлакатларининг ўзлари ҳал этишларига қаратилган амалий мақсадларини қўллаб-қувватлайди ва Марказий Америкадаги аҳволни сиёсий жиҳатдан адолатли ҳал этиш учун қулай шарт-шароит яратишга амалий жиҳатдан кўмаклашишга тайёрдир.

АҚШ маъмурияти ўзининг Никарагуага нисбатан ўтказаётган босқинчилик ҳаракатларини мазкур мамлакатда «Совет ҳарбий иштироки кучаймоқда» деган даъволар билан оқлашга уринмоқда. Совет ҳукумати ҳеч қандай асосга эга бўлмаган бундай даъволарни қатъий рад этади. Бутун масъулият билан айтадики, СССР Никарагуада ҳеч қандай ҳарбий базалар ташкил этмаган ва ташкил этмайди.

Совет Иттифоқи Никарагуа халқининг адолатли иши билан мустаҳкам бирдамлигини, озодлик ва мустақиллик учун курашда унга ёрдам ва мадад беришга тайёр эканлигини яна бир бор тасдиқлайди.

ЎН БИРИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОЛТИНЧИ СЕССИЯСИ

СССРНИНГ 1987 ЙИЛГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИ ҲАМДА СССРНИНГ 1985 ЙИЛДАГИ БЮДЖЕТИНИНГ ИЖРОСИ ТЎҒРИСИДА

СССР молия министри депутат Б. И. ГОСТЕВ доклади

СССР Министрлар Совети СССРнинг 1987 йилги Давлат бюджетини муҳокамангизга қўймоқда.

Беш йилликнинг иккинчи йилида совет жамияти КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми бошлаб берган социал-иқтисодий жадаллаштириш йўлида яна бир катта қадам қўймоғи лозим. Бунга партия ишлаб чиққан дадил қарорлар ва чинакам революцион ҳаракатлар стратегияси, жамиятда қарор топган янгиланиш, янгича ёндашувларни излаш муҳити ёрдам беради.

Бюджетда давлатнинг асосий молиявий плани сифатида ягона молиявий сиёсатнинг асосий йўналишлари амалга оширилади. Моддий ишлаб чиқаришни ривожлантириш ва халқ фаровонлигини юксалтириш учун пул маблағлари жамланади.

Бюджет СССР Олий Совети тасдиқлаган беш йиллик план топшириқларига асосланади, совет экономикасида юз берган ижобий силжишларга таянади, ижтимоий тараққиётнинг барча йўналишлари бўйича янада олға силжиб боришнинг молиявий базаси яратилишини кўзда тутади.

Халқ хўжалигини интенсивлаш, ижтимоий ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатларини юксалтириш план ва бюджет ижросига самарали таъсир кўрсатади.

1986 йилда умумлаштирувчи иқтисодий кўрсаткичлардан бири — фойда олиш топшириқлари муваффақиятли бажарилмоқда. Унинг 9 процентдан иборат ўсиши бундан аввалги беш йилликдаги бир йил ичида ўртача ўсишдан юқоридир. Ресурсларнинг ҳамма турларидан самарали фойдаланила бошланди, маҳсулотнинг таннархи арзонлашди. Хом ашё, материал, ёқилғи ва электр энергия солиштирма сарфларининг камайиши ҳисобининг ўзидангина миллиард сўмга яқин пул тежалди.

Бюджет даромадлари ортди. Фойдадан тушадиган пландан ташқари даромадлар 3,5 миллиард сўм бўлди.

Шу билан бирга жорий йил экономикадаги ижобий тенденциялар қаторида ҳали ҳал этилмаган анча-мунча проблемалар ва танг жойлар борлигини ҳам кўрсатди. Саноатнинг кўпгина тармоқларида, қурилишда, қишлоқ хўжалигида молиявий-иқтисодий ишдаги жиддий камчиликлар ҳозирча бартараф этилмади. Кўпгина корхоналар харажатларни камайтириш, рентабелликни ошириш борасидаги топшириқларни уддалай олмаяпти.

Ташқи савдодан бюджетга тушадиган даромадларга жаҳон бозоридаги беқарор конъюнктура, нарх-навонинг, айниқса нефть ва нефть маҳсулотлари нарх-навосининг ўзгариб туриши таъсир этди.

Докладчи КПСС XXVII съездининг экономикани интенсив ўсиш изига ўтказишни жадаллаштиришга молия-кредитнинг янада актив таъсири зарурлиги тўғрисидаги кўрсатмалари СССРнинг 1987 йилги Давлат бюджетига асос қилиб олинганлигини таъкидлади. Бюджетнинг бир қанча принципиал хусусиятлари бор. Аввало гап бюджетнинг социал йўналишини кучайтириш тўғрисида бораётир.

Фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини юксалтириш чораларини амалга оширишга, халқ хўжалигида тежамкорлик режимини кучайтиришга, хўжалик ҳисобидаги муносабатларни кенгайтиришга кўпроқ молиявий маблағлар берилмоқда. Молиявий марказлаштиришни тармоқ министрликлари, маҳаллий бошқариш органлари ва меҳнат коллективларининг ҳуқуқларини кенгайтириш ва пировард натижалар учун моддий масъулиятларини ошириш билан қўшиб олиб бориш йўли аниқ ўтказилмоқда.

Бюджет даромадлар бўйича 435,5 миллиард сўм, харажатлар бўйича 435,3 миллиард сўм қилиб тузилди. Социалистик хўжаликлардан тушумлар даромадларнинг ҳал қилувчи манбаидир. Барча бюджет маблағларининг ўндан тўққиз қисмини шу тушумлар ташкил этади. Давлатнинг пул жамғармалари вужудга келишида, бирлашмалар ва корхоналар молиявий базасини мустаҳкамлашда фойданинг роли ортади. У умуман халқ хўжалиги бўйича 200 миллиард сўмга етади. Бу пулнинг 40 процентдан кўпи ишлаб чиқаришни ривожлантириш ва социал эҳтиёжлар учун меҳнат коллективларига қолдирилиши принципиал муҳимдир.

Аҳолининг бюджетга тўловларида давлат солиқлари 32,4 миллиард сўмни ташкил этади, ёки барча бюджет ресурсларининг 7,4 процентини ташкил этади. Пенсиялар, давлатнинг ҳар турли нафақалари солиқлардан тамомила озод этилган. Меҳнатсиз даромадларга келганда, уларга қарши муросасиз кураш олиб борилмоқда ва бундай кураш давом эттирилаверади.

Сўнгра докладчи асосий йўналишлар бўйича СССРнинг 1987 йилги Давлат бюджетининг харажатларини таърифлаб берди. У ижтимоий ишлаб чиқаришни реконструкция қилиш ва структура жиҳатидан қайта қуриш борасида 1987 йилга мўлжалланган катта программа мустаҳкам молиявий асосга қўйилаётганлигини айтди. Халқ хўжалигини пул билан таъминлашга барча манбалар ҳисобидан 452,8 миллиард сўм сарфланади. Жами харажатлар суммасидан 45,4 проценти — бирлашмалар ва корхоналарнинг ўз маблағларидир. Кредит маблағларининг жами суммаси 1987 йил охирига борганда 470 миллиард сўмдан ошиб кетади. Фан-техника ишлари пул маблағлари билан таъминланмоқда. Илмий тадқиқотларга 30,8 миллиард сўм — бу йилга ажратилган маблағлардан 6,3 процент кўп берилмоқда.

Бюджет социал йўналишининг, тармоқ молия планлари, шунингдек банклар, кредит планларининг кучайиши одамларнинг моддий ва маънавий эҳтиёжларини қондириш билан бевосита боғлиқ чора тадбирларни пул билан таъминлаш ҳажмларида конкрет ифодаланади. Умуман социал программани амалга оширишга барча манбалар бўйича мўлжалланган харажатлар 380 миллиард сўм бўлиб, 1986 йилги пландан 20 миллиард сўм кўпдир.

Бюджет, шунингдек планнинг ташқи иқтисодий бўлими халқаро меҳнат тақсимотида мамлакатимизнинг иштирокини кенгайтиришни кўзда тутади.

Социалистик мамлакатлар билан муносабатлар кўпроқ ривожлантириб борилаётганлиги туфайли бюджетда ўзаро хўжалик алоқаларининг янги, прогрессив шаклларидан фойдаланиш, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо мамлакатлар илмий-техникавий тараққиёти комплекс программасини амалга ошириш асосида социалистик иқтисодий интеграцияни чуқурлаштириш ва кенгайтиришга сарфланадиган маблағлар кўзда тутилмоқда.

СССРнинг ривожланаётган мамлакатлар билан, шунингдек ривожланган капиталистик давлатлар билан ўзаро манфаатли ва тенг ҳуқуқли асосдаги иқтисодий ҳамкорлиги учун ҳам зарур маблағлар ажратилмоқда. Бизнинг социал-иқтисодий тараққиёт планларимиз тинч бунёдкорлик меҳнатини, жаҳон майдонида самарали ҳамкорлик қилишни кўзлайди.

Совет Иттифоқи қуролланиш пойгасига кўпдан-кўп одам ресурслари, моддий ва молиявий ресурслар беҳуда сарфланишига қарши ҳамиша курашиб келмоқда. Лекин Рейкьявикдаги учрашув ва ундан кейинги воқеалар АҚШ ҳарбий жиҳатдан устунликка эришишга интилишда давом эттираётганлигини тасдиқламоқда. Милитаристик империалист доиралар томонидан ҳарбий хавф-хатар бор экан, қуролли кучларимиз мамлакатнинг мустаҳкам мудофаа қобилиятини сақлаб туриш учун қанча керак бўлса, шунча маблағ олаверади. СССРнинг 1987 йилги Давлат бюджетида мудофаа харажатлари 20,2 миллиард сўмдан иборат бўлиши кўзда тутилган.

Саноатда фан-техника тараққиётини белгилаб берувчи, бутун ишлаб чиқариш потенциалини сифат жиҳатидан ўзгартирувчи тармоқларга анчагина молиявий ресурслар сарфланади.

Машинасозлик илдам суръатлар билан — 11,5 процент миқдорида маблағ билан таъминланади. Ёқилғи-энергетика комплексига алоҳида эътибор берилмоқда. Индустрияга сарфланган давлат маблағларининг ҳар 4 сўмидан 1 сўми шу соҳага сарфланади.

Келаси йилдан бошлаб бутун саноат ўтадиган хўжалик юритишнинг янгича шароитларида бирлашмалар ва корхоналарнинг ўз жамғармалари, аввало фойда пул билан таъминлашнинг асосий манбаи бўлиб қолади. 1987 йил планида фойда 119,7 миллиард сўм миқдорида белгиланган.

План ва бюджет топшириқларида ресурсларнинг ҳамма турларидан фойдаланишни тубдан яхшилаш йўналишлари очиқ кўриниб турибди. Фойда кўпайишининг ярмидан ортиғини мана шулар ҳисобига олиш мўлжалланади.

Хом ашё, материал, тайёр маҳсулот оборот вақтини камайтириш — тежамкорликнинг таъсирчан резервидир, деб таъкидлади нотиқ. Бу вазифа ҳал этилиши устидан назоратни бўшаштирмаслик керак.

1987 йилда саноат ишлаб чиқариш фондларини техника жиҳатидан янгилаш ва модернизациялаш борасида катта ишлар қилинади ва бунга 90 миллиард сўмга яқин пул ажратилмоқда. Маҳсулот сифатини тубдан ошириш социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш, тармоқларни пул билан таъминлашни мустаҳкамлаш учун биринчи даражали аҳамиятга эга. Ишнинг мана шу томонига молиявий таъсир кучайтирилмоқда. Брак сабабидан бўладиган исрофгарчиликлар, уни тузатишга кетадиган харажатлар иқтисодий рағбатлантириш фондларига бевосита таъсир кўрсатади.

Агросаноат комплексида СССРнинг Озиқ-овқат программаси топшириқларини амалга оширишга моддий ва молиявий ресурслар йиғилмоқда. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ва у билан боғлиқ тармоқларни ривожлантиришга 166 миллиард сўм, ёки халқ хўжалигига сарфланувчи жами маблағларнинг учдан бир қисмидан кўпроғи берилмоқда.

Хўжалик ҳисобидаги муносабатларни мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга эътибор берилмоқда. Шу мақсадларда молия ишларини ташкил этиш тубдан ўзгаради: уни ҳосил қилиш тамомила норматив базага ўтказилади. Фойдани тақсимлаш тафсилий регламентациядан холи қилинади. 46,5 миллиард сўмдан иборат жами фойданинг 75 процентдан кўпи хўжаликларда қолади.

Давлат бюджетида озиқ-овқат асосий турлари бўйича харид нархлари билан чакана нархлар ўртасидаги тафовутни қоплашга 58 миллиард сўмдан иборат дотация бериш кўзда тутилган.

Ҳар бир хўжалик ишлаб чиқаришни юксалтиришдан, харажатларни камайтириш, ресурсларни оқилона сарфлашдан даромад олиши мумкин.

Қурилиш комплексини ривожлантиришга катта-катта ресурслар ажратилмоқда. Давлат капитал сарфининг умумий харажатлари 172,4 миллиард сўмга етади.

Инвестиция жараёнини оширишга, деб уқтирди нотиқ, хўжалик механизмини такомиллаштириш, асосий фондларни тезроқ ишга туширишдан, қурилиш таннархини арзонлаштириш ва унинг сифатини яхшилашдан иқтисодий манфаатдорликни вужудга келтириш ёрдам бермоғи керак. Қурилиш-монтаж ташкилотлари тўла хўжалик ҳисобига ва маблағ билан ўзини ўзи таъминлашга ўтказилади, уларнинг ҳуқуқлари кенгайтирилади, пировард натижалар учун жавобгарлиги ошади.

Молиявий харажатлар транспорт ва алоқа тармоқларида ишлаб чиқаришни янада интенсивлаш, ходимларнинг социал-маиший турмуш шароитларини яхшилаш программасини таъминлайди. Ана шу тармоқлар учун харажатларнинг умумий суммаси 31,3 миллиард сўм бўлади.

1987 йил 1 январдан бошлаб ҳамма темир йўллар Белоруссия темир йўлида эксперимент чоғида синовдан ўтган иш системасига ўтади, бу эса беш йилликнинг охирига бориб бир миллиард сўмдан кўпроқ маблағни тежаб қолишга имкон беради. СССР Денгиз флоти министрлиги тўла хўжалик ҳисобига ўтказилади.

Давлат бюджети КПСС XXVII съезди олға сурган кенг миқёсли социал программани изчиллик билан бажаришга қаратилган. Бюджетда социал соҳани ривожлантиришга маблағ ажратилган ва ундан фойдаланишга янгича ёндашилган, ресурсларни ажратишларнинг қолдиқ принципи бартараф этилмоқда.

Меҳнаткашларнинг турмуш шароитларини корхоналар маблағи ҳисобига яхшилаш учун харажатлар анча ортади. Аҳолининг асосий даромад манбаи — меҳнатга ҳақ тўлашни такомиллаштириш юзасидан йирик тадбирлар белгиланган.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ҳамда ВЦСПС қарорига мувофиқ равишда ўн иккинчи беш йилликда ишлаб чиқариш тармоқларидаги 75 миллион ишчи ва хизматчи учун янги тариф ставкалари ва мансаб окладлари жорий этилади.

Давлат бюджетида халқ маорифи ходимлари иш ҳақини тартибга солишни ниҳоясига етказиш, соғлиқни сақлаш мутахассисларининг айрим категориялари меҳнатига ҳақ тўлашни кўпайтириш, маданият муассасаларида меҳнатга ҳақ тўлашни оширишга киришиш учун ресурслар кўзда тутилган.

Социал таъминот ва социал страхованиени яхшилашга катта ресурслар ажратилмоқда. Ана шу маблағлар ҳисобидан 58 миллион кишига пенсия тўланмоқда. Кўпчилик колхозчиларга олдин тайинланган пенсия оширилади. Болали оилаларга давлат ёрдами янада кўпайтирилади. Болаликдан инвалид бўлиб қолган кишиларга нафақа миқдори қайта кўриб чиқилмоқда. Ишлаётган оналар учун бемор фарзандга қарашда ҳақ тўланадиган давр кўпайтирилади.

1987 йил план ва бюджети истеъмол товарлари ишлаб чиқариш ва сотишни кўпайтириш ҳамда тўловли хизмат кўрсатишни кўпайтириш, уларнинг сифатини яхшилаш, сўмнинг харид қувватини ошириш учун иқтисодий ва молиявий имкониятларни кенгайтиради.

Чакана товар обороти 20 миллиард сўмликдан кўпроқ ортади. Аҳолига тўловли хизмат ҳажми 9,5 процент кўпаяди.

Келгуси йилдан бошлаб савдо ва матлубот кооперациясида хўжалик юритишнинг янги механизми жорий этилади. Харидор эҳтиёжларига мувофиқ равишда товар обороти структураси ва ҳажмига таъсир ўтказишнинг самарали воситаси яратилади. Пул муомаласини мустаҳкамлашда, пул даромадларининг тақсим қилинадиган товарлар ва хизматлар билан балансли бўлишида маҳаллий Советларнинг роли оширилади. СССР Давлат банки бу соҳада фаолроқ ҳаракат қилиши лозим.

Бюджетда уй-жой қурилишини, социал — маданий соҳани жадал ривожлантиришга алоҳида эътибор берилган. Маблағ билан таъминлашнинг ҳамма манбалари бўйича уй-жой қурилишига 32 миллиард сўм сарфланади. Бу эса беш йиллик топшириғида 1987 йил учун кўзда тутилганига нисбатан катта миқдордаги уй-жой майдонларини ишга тушириш имконини беради. Уй-жойларни асраш ва ремонт қилишга 6 миллиард сўм давлат дотацияси ажратилади.

Маориф, соғлиқни сақлаш, социал таъминот, маданият ва спортни маблағ билан таъминлаш учун бюджет ва корхоналарнинг харажатлари 143,3 миллиард сўмга етади, бу эса шу йилги харажатлардан 10,9 миллиард сўм кўпдир.

Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилиш, олий мактабни ривожлантириш юзасидан амалга ошириладиган ҳамма тадбирлар маблағ билан тўла таъминланади. Бу маданият ва санъат ташкилотларига ҳам тааллуқлидир.

Йилнинг охирига бориб, ихтиёрий страхование шартномалари сони 200 миллионга етади, яъни ҳар бир оилага ўртача 2,5 та шартнома тўғри келади. Аҳолининг омонат кассаларига қўядиган маблағлари йил охирига бориб 260 миллиард сўм бўлиши планлаштирилмоқда.

Саноат ишлаб чиқариши тараққиётининг ҳозирги босқичида атроф муҳитни муҳофаза қилиш масалалари кескин бўлиб турибди. 1987 йилда табиатни муҳофаза қилиш тадбирларига бюджетдан ҳамда корхоналар маблағлари ҳисобидан салкам 10 миллиард сўм ажратилади.

СССР Давлат бюджетига республикаларнинг бюджетлари жами 193,8 миллиард сўм миқдорида киритилган, уларнинг салмоғи 44,5 процентни ташкил этади.

Министр СССР Олий Совети тасдиғига 1985 йилги СССР Давлат бюджети ижроси ҳақидаги ҳисоботни тақдим этди. Бюджет даромадлар бўйича 100,7 процент, харажатлар бўйича 99,8 процент бажарилган.

Нотиқ молиявий-иқтисодий ишларни қайта қуриш масалаларига катта эътибор берди. У молия ташкилотларини қайта қуриш чоғида хўжалик ходимларининг маълум қисмида қарор топган, молияга иккинчи даражали соҳа, деб қарашни ўзгартириш кераклигини таъкидлади. Бошқаришнинг янги методлари иқтисодий ишларнинг мазмунини тубдан ўзгартириб юборади, унинг самарадорлигини ошириш, унга харажатларга қарши йўналиш беришга имкон яратади.

Тўла хўжалик ҳисоби ва маблағ билан ўзини ўзи таъминлашга ўтиш, узоқ муддатли иқтисодий нормативлар энг аввало, корхоналар даражасида молия ишларининг йўлга қўйилишини яхшилаш билан узвий боғлиқдир. Шу билан бирга чинакам хўжалик ҳисобига ўтиш тармоқ министрликларининг иқтисодий ишларига принцип жиҳатидан янги, юксак талаблар қўяди. Корхоналар билан ўзаро муносабатларни иқтисодий асосларда қуриш, уларнинг хўжалик ҳисоби ҳуқуқларига қатъий риоя этиш — тармоқ министрликларининг энг муҳим бурчидир.

Келгуси йилдан бошлаб планли зарар келтирувчи корхоналарни тармоқлар маблағи ҳисобига молиявий жиҳатдан таъминлаш тартиби жорий этилади. Унга камайтирилган нормативлар асос қилиб олинган. Кўпчилик тармоқлар бўйича зарар кўришни шу беш йилликдаёқ тугатиш кўзда тутилмоқда.

Докладчи ўзгармас иқтисодий ва молиявий нормативларни қўлланиш чоғида хўжаликларнинг молия системаси билан мутлақо бошқача ўзаро муносабатлари вужудга келишини таъкидлади. Корхона ва бирлашмалар фойдасининг ҳар бир сўмидан олдиндан қатъий белгилаб қўйилган қисми ишлаб чиқаришни ривожлантиришга, социал эҳтиёжларга ва ходимларни моддий рағбатлантиришга қолдирилади.

Халқ хўжалигида ҳамма даража ва ҳамма бўғинлардаги бошқаришнинг ташкилий структураси такомиллаштирилмоқда. Бошқарув аппарати сонини, уни сақлаш учун харажатларни юқоридан белгилаб бериш бекор қилинади. Корхоналарга айрим категориядаги ходимлар сони ҳақидаги масалани ҳал этиш ҳуқуқи берилади. Иш ҳақи фондининг тежалган қисми бюджетга ажратиб олинмайди.

1987 йил бюджетида министрликлар, идоралар ҳамда марказда ва жойларда бошқаришнинг ўзга органларида аппарат сонини қисқартиришдан олинадиган иқтисод ҳам кўзда тутилган.

Валюта ресурсларини тежаб сарфлаш ғоят муҳим вазифадир. Импорт бўйича харид қилишни тартибга солиш лозим.

Валюта маблағларини сарфлаш юзасидан марказлаштирилган валюта планлаштириши ва контролининг роли оширилиши лозим.

Пировардида депутат жамиятимиз хўжасизликдан ва унинг ҳамма кўринишларидан ишончли гарантияланиши лозимлигини айтди. Бунинг учун ҳисоб ва контролни яхшилаш, тежамкорлик режимини қаттиқ қилиб қўйиш, нобудгарчилик, социалистик мулкни ўғирлаш, қўшиб ёзишларга қарши муросасиз курашни авж олдириш зарур. Иш услуби ва методларини қайта қуришни тезлатиш керак, экономикага **молиявий-кредит таъсирини кучайтириш** йўлидан дадилроқ ва қатъият билан бориш лозим. **(Қарсаклар).**

(ТАСС).

Доклад қисқартириб эълон қилинмоқда.

Республика қарзини узмоқда

МАЖБУРИЯТЛАР—НАЗОРАТ ОСТИДА

КПСС XXVII съездида таъкидланганидек, кейинги йилларда Ўзбекистонда экономика ва социал соҳада аҳвол кескин ёмонлашди. Республика меҳнаткашлари аҳволни тузатишга интилиб, бу йил зиммаларига оширилган мажбурият қабул қилдилар. Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ишлаб чиқаришни интенсивлаш ва такомиллаштириш ҳисобига пландан ташқари халқ хўжалигида меҳнат унумдорлигини 1 процент ошириш ҳамда маҳсулот таннархини 0,5 процент камайтириш режалаштирилди. Планга қўшимча 7 минг тонна нефть, 40 миллион кубометр газ қазиб олиш, 13 минг тонна минерал ўғит ишлаб чиқариш кўзда тутилди. Пахтакорлар 5.730 минг тонна пахта, шу жумладан, 465 минг тонна ингичка толали пахта тайёрлашга сўз бердилар. Пландан ташқари 640 минг квадрат метр ип-газлама ва шойи газлама тўқишга қарор қилинди. Бунда «Янгилик» индекси билан, айниқса, модали буюмларни тайёрлашни умумий ҳажмда 20 процентга етказиш кўзда тутилди.

Мана, йил якунланишига бир ярим ой қолди. Хўш, Ўзбекистон меҳнаткашлари зиммага олинган мажбуриятларини қандай бажаряптилар? Бу ҳақда республика Министрлар Советининг Раиси F. ҚОДИРОВ ҳикоя қилади.

— Республика партия, совет ва хўжалик органлари, коммунистлари олға қараб ҳаракатимизга тўсқинлик қилаётган ҳамма нарсадан қатъиян халос бўлмоқдалар. Демократлаштириш, ошкораликни таъминлаш йўлидан борилмоқда. Кадрларга нисбатан талабчанлик ошди. Одамларнинг ишга муносабатида ўзгариш бўлмоқда. Кўпгина участкаларда масъулият, уюшқоқлик сезиларли кўтарилди. Бунинг натижалари ҳозирдаёқ сезилмоқда. Ўтган ўн ой ичида саноатда ўсиш ўтган йилнинг шу вақтига нисбатан йиллик топшириқдаги 4,8 процент ўрнига 6,3 процентни ташкил этди. Меҳнат унумдорлиги планда белгиланган 3,5 процент ўрнига 4 процентга ошди. Уч квартал мобайнида товар маҳсулоти ишлаб чиқаришга қилинган сарф-харажат 66 миллион сўмга камайди Бу таннархни пландан ташқари камайтириш борасидаги мажбуриятнинг бажарилишини таъминлайди.

Бу йил узоқ давр мобайнида биринчи марта индустриянинг 900 дан зиёд коллективи барча кўрсаткичлар бўйича планларнинг бажарилишини таъминлайди. Масалан, «Тошкент трактор заводи» бирлашмаси меҳнатчилари планга қўшимча тракторлар, прицеплар ва уларга эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқариш, меҳнат унумдорлигини ўстириш ва таннархни камайтириш бўйича мажбуриятларни муваффақиятли адо этмоқдалар. Бу ерда энергия жиҳатдан кўп таъминланган янги тракторни яратиш борасидаги модда қандай бажарилмоқда? Бундай машиналарнинг дастлабки тажриба нусхалари яратилди ва улар пахтакор хўжаликларда синовдан ўтмоқда.

— Ғайрат Ҳамидуллаевич, маълумки, Ўзбекистон газ етказиб берувчи йирик республика. Шу тармоқ меҳнатчиларининг ишлари қандай?

— Ўтган йили газчилар мамлакатга 2,6 миллиард кубометр табиий газни етказиб беролмадилар. Ҳозир технологияни такомиллаштиришга оид чора-тадбирлар кўрилди. Янги қувватлар фойдаланишга топширилди, тартиб ва интизом мустаҳкамланмоқда. Бу хусусан, Муборак газни қайта ишлаш заводини қолоқликдан олиб чиқиш имконини берди. Шўртан газ-конденсат конида йилига 8 миллиард кубометр газни дастлабки тарзда тайёрлаб берувчи қувватлар муддатидан уч ой олдин ишга туширилди. Бу Газли конида газ қазиб чиқариш камайиб боришининг ўрнини қоплашга, айни пайтда газ қазиб чиқариш бўйича қўшимча қувватларни икки баравар оширишга олиб келди. Ўзбекистон газчилари ҳар кеча-кундузда пландан ташқари 1 миллион кубометр газ қазиб олиш ва қайта ишлаш мажбуриятини олган ҳолда, ўтган ўн ой ичида қўшимча равишда 2 миллиард кубометр газ ва ўн минглаб тонна газ конденсати қазиб олишга муваффақ бўлдилар.

— Ҳақиқатан ҳам муваффақиятлар яққол кўзга ташланмоқда. Бироқ яқинда Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармаси республика халқ хўжалигининг интенсив ривожланиш йўлига ўтиши сусткашлик билан бораётганлигини, кўпгина меҳнат коллективлари ҳали қайта қуришга киришмаганликларини қайд этиб ўтди...

— Албатта, хотиржам бўлишга ҳали эрта. Эскича ёндашувлар ишни орқага тортмоқда. Резервлардан тўлароқ фойдаланилмаяпти. Қолоқ коллективларнинг сони ҳали кўп. Маҳсулот реализация қилиш ўн ойлик планини 135 та, маҳсулот етказиб бериш бўйича мажбуриятни ҳам ҳисоблаганда эса 338 та ишлаб чиқариш бирлашмаси ва корхона уддалай олмади. Гарчи етказиб берилмаган маҳсулотлар ҳажми ўтган йилнинг шу даврига нисбатан республика бўйича умуман икки баравардан кўпроқ қисқарган бўлса-да, шартномавий мажбуриятларни адо этишнинг умумий даражаси фақат 98,2 процентни ташкил қилди. Республика Давлат агросаноат комитетининг 107 та, Маҳаллий саноат министрлигининг 46 та, Бинокорлик материаллари саноати министрлигининг салкам 30 та корхонаси бу кўрсаткичнинг адо этилишини ўрнига қўя олмади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленумида шу нарса қайд қилиндики, хўжалик раҳбарларининг ҳаммаси ҳам план ва мажбуриятлар тақдири учун юксак масъулият ҳиссини сезмаяптилар. Буни — республика Енгил саноат министрлиги мисолида ҳам кўрса бўлади. Бу ерда кўпгина корхоналар маҳсулот реализацияси ва маҳсулот ишлаб чиқаришнинг натурал кўрсаткичлари бўйича топшириқларни бажармаяпти. Шартнома бўйича маҳсулот етказиб беришни мунтазам равишда барбод қилмоқда. Айни пайтда омборларда ўнлаб миллион сўмлик эскирган модадаги ва фасондаги буюмлар, харидорларга ёқмайдиган маҳсулотлар чанг босиб ётибди. Тармоқ бирлашмалари ва корхоналарининг учдан бири фойда олиш планини бажармаяпти. Йил бошидан бери маблағларни ноишлаб чиқариш харажатларига сарфлаш қарийб икки баравар ўсди. Тармоқ раҳбарлари мавжуд нуқсонларни бартараф этиш учун конкрет чора-тадбирлар кўрмадилар. Табиийки, бунда министр М. Қурбоновнинг ҳам тўғридан-тўғри айби бор. Яқинда уни эгаллаб турган лавозимидан озод қилишга тўғри келди.

Бизда салкам тўққиз юзта саноат корхонаси зудлик билан реконструкция қилиш ва техник жиҳатдан қайта жиҳозлашга муҳтож. Ўтган ўн ой ичида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан реконструкцияга оид қурилиш-монтаж ишлари ҳажми 25 процент ошди. «Фергананефтеоргсинтез» ишлаб чиқариш бирлашмасида, Янги Ангрен ГРЭСида, Бухоро тўқимачилик комбинатида, Олмалиқ химия заводида ва бир қатор корхоналарда қувватлар жадал ривожлантирилмоқда. Афсуски, ҳамма жойда ҳам иш кўнгилдагидек, деб бўлмайди. Ўзбекистон металлургия заводи, Навоий электр химия заводида, Чирчиқдаги «Электрохимпром» бирлашмаси каби йирик объектларда ўн ойлик қурилиш-монтаж ишлари плани бажарилмай қолди. Бу шу объектларни муддатдан аввал ишга тушириш борасидаги мажбуриятларнинг адо этилишини хавф остига қўяди. Йил охиригача аҳволни ўнглаб олиш учун фойдаланишга топшириладиган объектларга зарур миқдордаги кучлар жамланди, кўплаб қурилиш коллективлари икки-уч сменали иш режимига ўтказиляпти.

— Республика катта меҳнат ресурсларига эга. Корхоналарда иш сменаларини кўпайтириш, мажбуриятларнинг бажарилишига таъсирни ошириш учун улардан қандай фойдаланилмоқда?

— Ленинградликларнинг ускуналарни янада тўлароқ қувват билан ишлатиш ҳақидаги ташаббусини Чирчиқ трансформатор заводи, Фарғона пиллакашлик фабрикаси коллективлари биринчилардан бўлиб қўллаб-қувватладилар. Халқ хўжалигига қўшимча равишда ўн минглаб киши жалб этилди. Бироқ бу муҳим ишга ҳамма жойда ҳам етарли эътибор бериляпти, деб бўлмайди. Масалан, бу соҳада ишлар Андижон областида суст олиб бориляпти.

Республика кўламида бу ишни жадаллаштириш учун маҳсулот ишлаб чиқариш ва уларни ўтказиш планларини аниқлаш, корхоналарга қўшимча хом ашё, материаллар, иш ҳақи фонди, меҳнат ва электр энергияси бўйича лимитлар ажратилиши лозим. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети август ойидаёқ бир қатор иттифоқ министрликларига уларга қарашли корхоналарда сменалар сонини ошириш тўғрисидаги таклифларини юборган эди. Орадан анча вақт ўтди. Бироқ шу пайтгача СССР Электр-техника саноати министрлигининг «Средазкабель» ва «Средазэлектроаппарат» бирлашмалари, СССР Оғир машинасозлик саноати министрлигининг Тошкентдаги «Подъёмник» заводига оид масалалар ҳал этилгани йўқ.

— Республика кейинги икки йилда пахтани йиғиб-териб олиш планлари ва мажбуриятларини бажармади. Республика деҳқонлари бу йилги мавсумда қандай ишламоқдалар?

— Далаларда пахтадан дурустгина ҳосил етиштирилган. Уни йиғиб-териб олиш ниҳоясига етказилмоқда. Кўплаб хўжаликлар ўз мажбуриятларини ошириб бажардилар. Фарғона ва Тошкент областларининг меҳнатчилари мажбуриятларини муваффақиятли адо этдилар. Ҳадемай, Наманган, Сурхондарё ва Сирдарё областлари ҳам ўз планларини бажардилар. Мавжуд 121 та пахта тозалаш заводи коллективларининг ҳаммаси кеча-ю кундуз ишламоқда. Улар пландан ташқари 10 минг тонна аъло сифатли пахта толаси ишлаб чиқариш бўйича йиллик мажбуриятларини бажаришга ҳаракат қилишяпти.

Қашқадарё, Навоий, Бухоро, Самарқанд ва Жиззах областларининг пахтакорлари эса ғўза парваришини ёмон ўтказдилар, йиғим-теримни суст олиб боряптилар. Йиғим-теримда техникадан оқилона фойдаланмаяптилар. Қашқадарё области раҳбарлари тўғрисида алоҳида сўзлашга тўғри келади. Область партия комитетининг биринчи секретари Н. Туропов ва область ижроия комитетининг раиси А. Кадинлар пахта етиштириш планларини камайтиришга эришиш учун зўр бериб уринмоқдалар. Бундай ҳолда улардан қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга сарфланаётган катта маблағларнинг самараси қани, деб сўрашга тўғри келади. Ахир бу областда сўнгги ўн йил ичида ана шу тармоққа икки миллиард сўмдан зиёд маблағ сарфланганку!

— «Правда» ўқувчилари Ўзбекистондаги мухбирлар пунктига республикадаги айрим корхоналарда ишлаб чиқарилаётган халқ истеъмоли молларининг сифати ёмонлиги тўғрисида ёзмоқдалар. Мажбуриятда бу ишни яхшилаш кўзда тутилган эди-ку!

— Бизда ўз корхоналари маркасини қадрловчи, пишиқ-пухта яхши буюмлар ишлаб чиқараётган коллективлар анчагина. Олий сифат категориясидаги буюмларни ишлаб чиқаришнинг уч квартали плани 101,2 процент бажарилди. «Янгилик» индексли истеъмол моллари тайёрлаш анча кўпайди. Бироқ тайёрланаётган дастгоҳлар, механизмлар, приборларнинг, айниқса, кенг истеъмол молларининг сифати жиддий ташвишга солмоқда. Мисол учун, мебелларнинг 38 проценти брак бўляпти. Бухоро ва Андижон пойабзал фабрикаларида, Хоразм тикувчилик бирлашмасида ёмон маҳсулотлар ишлаб чиқариляпти. Маҳсулоти жаҳондаги даражага тўла-тўкис мос келадиган биронта ҳам тармоқ йўқ.

Сифат муаммоси фақат саноатдагина эмас, балки қурилишда, аграр секторда, аҳолига хизмат кўрсатиш соҳасида ҳам ўткир масала бўлиб турибди. У ишлаб чиқаришнинг ва бошқаришнинг барча бўғинларида зўр бериб ишлашни талаб қилади. Шу йилнинг ўзидаёқ кўпгина корхоналарда маҳсулотларни давлат қабули ташкил этилади. Республика Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги фан-техника тараққиётига кўмаклашувчи кенгаш бeғамларга нисбатан қаттиқ талабчанлик билан муносабатда бўляпти.

Суҳбатни «Правда» мухбири В. АРТЕМЕНКО олиб борди.

Тошкент шаҳри.

(«Правда», 1986 йил 17 ноябрь).

МИЛЛИОНЛАРНИНГ ЛЕНИНЧА УНИВЕРСИТЕТИ

Бугун республикамизда партия, комсомол сиёсий маорифи ва иқтисодий таълим системасида янги ўқув йили бошланади.

Бу муҳим сиёсий тадбир КПСС XXVII съезди қарорларини, ўн иккинчи беш йиллик биринчи йили план-топшириқларини муваффақиятли бажариш учун умумхалқ кураши авж олган бир шароитда бошланаётгани билан характерлидир.

Янги ўқув йилининг асосий вазифалари КПСС Марказий Комитетининг «1986—1987 ўқув йилида меҳнаткашларнинг сиёсий ва иқтисодий ўқишини ташкил этиш тўғрисида»ги қарорида белгилаб берилган. Сиёсий ва иқтисодий ўқишнинг барча формаларидаги биринчи машғулот «Ўн иккинчи беш йиллик — мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришда туб бурилиш беш йиллигидир» деган темага бағишланади. Биринчи машғулотдан сўнг сиёсий маориф системасида ўқиш «Мамлакатни социал ва иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш — КПСС-нинг бош йўли» курси бўйича ўтказилади. У икки ўқув йилига мўлжалланган. Иқтисодий маориф системаси тингловчилари эса «Ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш» икки йиллик курсини босқичма-босқич ўрганадилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети III пленуми сиёсий ва иқтисодий ўқувнинг ҳозирги ҳолати бугунги кун талабларига жавоб бермаётганлигини таъкидлади. Бошланғич партия ташкилотлари сиёсий маориф ва иқтисодий таълим системасида машғулотлар самарадорлигини таъминлаш учун бу соҳани тубдан қайта қуриш тадбирларини изчил амалга оширишлари керак.

„ОҚ ОЛТИН" хирмонига

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 17 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён

ФАРҒОНА	0,08	104,91	0,05	63,24
ТОШКЕНТ	0,03	104,24	—	99,64
СУРХОНДАРЁ	0,30	100,28	0,03	90,32
Наманган	0,33	99,57	0,09	82,25
Сирдарё	0,07	96,04	—	98,77
ҚҚАССР	0,08	91,59	0,01	60,29
Андижон	0,43	86,28	0,16	52,13
Хоразм	0,07	85,19	0,11	51,26
Жиззах	0,04	79,62	—	66,11
Самарқанд	0,02	75,17	—	36,28
Бухоро	0,02	74,53	0,02	15,98
Навоий	0,02	60,78	0,02	23,09
Қашқадарё	0,06	59,02	0,05	39,13
Республика бўйича:	0,13	86,66	0,04	62,14
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
СУРХОНДАРЁ	0,50	159,32	0,07	166,47
НАМАНГАН	0,20	109,00	—	1,90
НАВОИЙ	0,15	108,86	0,28	34,10
Бухоро	0,10	81,58	—	—
Қашқадарё	0,15	63,39	0,15	61,87
Республика бўйича:	0,36	124,25	0,10	123,01

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида давлат мукофотларини топшириш маросими бўлди. Халқ хўжалиги турли тармоқлари ходимларининг катта группасига СССР орден ва медаллари топширилди. Улар ўн биринчи беш йиллик топшириқларини ва социалистик мажбуриятларни бажаришда эришган муваффақиятлари учун шу мукофотларга сазовор бўлдилар.

Бекободдаги 16-автотранспорт корхонаси автомобиль ҳайдовчиларининг бригадири Н. И. Кимга Ленин ордени топширилди.

Қаршидаги Навоий номли 2-ўрта мактаб ўқитувчиси Р. Игамбердиев Октябрь Революцияси орденига сазовор бўлди.

Ишлаб чиқариш илғорларига, фан ва маданият арбобларига Ўзбекистон ССР фахрий унвонлари берилганлиги тўғрисидаги гувоҳномалар, шунингдек кўкракка тақиладиган тегишли нишонлар, республика Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари берилди.

Мукофотларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. П. Романовский топширди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришдаги хизматлари, областнинг ижтимоий ҳаётида актив иштирок этганлиги учун Фарғона область агросаноат комитети раисининг биринчи ўринбосари ўртоқ Мирзажон Йўлдошевич Исломовни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

«МОЛНИЯ-1»

1986 йил 16 ноябрь куни Совет Иттифоқида навбатдаги алоқа йўлдоши «Молния-1» учирилди. «Молния-1» алоқа йўлдоши олис телефон-телеграф радио алоқа системасини ишлатишни таъминлашга, шунингдек СССР Марказий телевидение программаларини «Орбита» тармоғи пунктларига юбориб туришга мўлжалланган.

«Молния-1» йўлдоши орқали алоқа сеанслари белгиланган программага мувофиқ ўтказилади.

(ТАСС).

КОНГОДА СОВЕТ ИТТИФОҚИ КУНЛАРИ

БРАЗЗАВИЛЬ. Конго Халқ Республикасида СССР кунлари Совет Ўзбекистонининг кундалик ҳаёти ва эришган ютуқлари тўғрисида ҳикоя қилувчи виставканинг тантанали очилиши билан бошланди. Ранг-баранг безатилган экспозицияда — болалар чизган ёрқин расмлар, Тошкент ва Ўзбекистоннинг бошқа шаҳарлари манзараларини акс эттирувчи рангли фотосуратлар, қўлда тўқилган Бухоро гиламларининг ажойиб намуналари, оригинал сопол буюмлар турибди. СССР кунлари программасида «Ялла» вокал-чолғу ансамбли билан Ўзбекистон ССР «Шодлик» қўшиқ ва рақс ансамблининг концертлари бор. Улар конголик томошабинлар Ўзбекистоннинг миллий қўшиқ ва рақслари билан танишишларига имкон беради.

СССР кунларида қатнашиш учун Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси Т. А. Ешимбетова бошчилигидаги Ўзбекистон ССР делегацияси Браззавилга келди. Делегацияни Конго давлати ҳамда Конго Меҳнат партиясининг раҳбарлари, мамлакат жамоат ташкилотлари ва меҳнаткашларининг вакиллари қабул қилади. Делегация Конго Халқ Республикасида бўлган чоғида мамлакатнинг катталиги жиҳатидан иккинчи шаҳри Пуэнт-Нуарга ҳам боради.

(ТАСС).

Редактор **Л. ҚАЮМОВ.**

ҲОРМАНГ, СУРХОН ПАХТАКОРЛАРИ!

● **СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ ПАХТАКОРЛАРИ ЙИЛЛИК ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ПЛАНЛАРИНИ БАЖАРДИЛАР.**

● **ОНА-ВАТАН ХАЗИНАСИГА 511 МИНГ ТОННАДАН ЗИЁД СУРХОН ВОҲАСИ «ОҚ ОЛТИН»И ЕТКАЗИБ БЕРИЛДИ.**

СУРХОНДАРЁ. Шеробод районидаги Усмон Юсупов номли совхознинг Бердиевлар бошлиқ оилавий бригадаси механизаторлари биринчи теримдаёқ ҳар гектар ердан 30 центнердан хирмон кўтаришди. Улар ўз ихтиёрларидаги 43 гектар майдоннинг ҳар бир гектари ҳисобига ҳосилдорликни 35 центнерга етказишга қарор қилишган.

Оилавий пудрат асосида ишлаётган бригаданинг 13 аъзоси бор. Бажариладиган барча ишлар оила аъзолари ўртасида аниқ тақсимлаб олинган: эркаклар «зангори кема» рулига ўтирса, аёллар тўкилганини теришади.

Суратда: Абдураҳмон (бригада бошлиғи), Абдумурот, Абдураим ва Норбўта Бердиевлар ўз оталари Тилов ака билан.

И. Хўжаев фотоси (ЎзТАГ).

БАРАКАЛИ НАВ

Пахтачиликда — далачилик бригадаси ҳал қилувчи звено. Шу боис мен қишлоқ хўжалик институтини тугатиб, агрономлик дипломи билан қайтганимдан сўнг далачилик бригадасига юборишларини сўрадим. Мана, бир неча йилдирки, бригадага бошчилик қиламан. Йил сайин ҳосилдорлик ҳам, даромад ҳам ошиб бормоқда.

Бу йил 64 гектар майдоннинг ҳар гектаридан давлатга пландаги 35 центнер ўрнига 37 центнердан аъло сифатли ипак пахта сотдик. Ҳозиргача тайёрлов пунктларига 240 тонна (пландагидан 16 тонна кўп!) «оқ олтин» етказиб бердик. Уларнинг ҳаммаси биринчи сортга қабул қилинди.

Даладаги ҳосилни чамалаб чиқиб, гектар бошига яна 6 центнердан пахта териб олишга, ялпи ҳосилни 280 тоннага етказишга ва ҳар гектар майдондан 43 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилдик.

Бригадамиз элита уруғчилиги участкаси ҳисобланади. Шу сабабли биз ҳосилнинг ҳаммасини қўлда териб оляпмиз. Етиштирилган «Термиз—14» навли ингичка толали пахтамизнинг ўзига хос хусусиятлари бор: ҳосилдорлиги юқори, ерга тўкилиб кетмайди, сув тақчиллиги ва турли хил касалликларга чидамли, кузда ёппасига пишиб етилади.

Мавсумда социалистик мусобақага катта эътибор бердик. Пировардида, бригадамизнинг барча аъзолари кўпмингкилограммчилик ҳаракатига қўшилдилар. Бугун шуни мамнуният билан айтиш мумкинки, уларнинг ҳаммаси мавсум мажбуриятларини ошириб уддалашди. Турсуной Имомқулова, Тожинор Қорнева сингари чевар теримчилар хирмонга 7—8 тонна ипак пахта тўкишга муваффақ бўлдилар.

Етиштирган пахтамиздан бултургига нисбатан 3,5 процент кўп тола чиқяпти.

Колхозимиз эришган натижалар ҳам чакки эмас. 1368 гектар майдонда 5281 тонна ипак пахта етиштирилди. Бу ҳар гектар майдондан белгиланган 35 центнер ўрнига 38 центнердан хирмон кўтарилди, дегани. Терим давом этмоқда. Хўжалигимиз миришкорлари давлатга яна 320 тонна пахта сотиб, ҳосилдорликни 40 центнерга, ялпи ҳосилни 5600 тоннага етказиш юзасидан оширилган мажбурият қабул қилдилар.

Рўзибиби ЁЗДУРДИЕВА,
Термиз районидаги Жданов номли колхоз пахтачилик бригадаси бошлиғи, КПСС XXVII съезди делегати.

МАҒРУРЛАНИШ ЙЎҚ

Мўл-кўл ҳосил етиштириш борасидаги қийинчиликлар ортда қолди. Совхозимиз меҳнат аҳли она-Ватан хирмонига 7500 тоннадан зиёд «оқ олтин» армуғон этди. Ҳар гектар ердан кўтарилган хирмон 35 центнердан ортиқ тош босди. Етиштирилган ҳосилнинг асосий қисми — 80 процентдан кўпроғи биринчи сортга қабул қилинди. Ялпи ҳосилнинг деярли ҳаммасини қимматбаҳо ингичка толали пахта ташкил этди.

Буларнинг ҳаммаси осонликча қўлга киритилгани йўқ. Йил бошиданоқ пахтачилик бригадаларимиз меҳнатни ташкил этишнинг коллектив пудрат усулига ўтказилди. Натижада меҳнат унумдорлиги ўсди, иш сифати яхшиланди, моддий манфаатдорлик кучайди.

Ғўза парвариши даврида муҳим агротехника тадбирлари — озиқлантириш, суғориш, культивация, чеканка, ҳашаротга қарши кураш, бегона ўтларни тугатиш каби ишлар энг қулай муддатларда ўтказилди.

Йиғим-терим мавсумига пухта ҳозирлик билан киришдик. Терим бошланишидан 20 кун олдин барча турдаги терим техникаси тахт қилиб қўйилди. Дефолиация юксак сифат билан ўтказилди. Буларнинг ҳаммаси терим агрегатлари кучидан унумли фойдаланиш имконини берди. Ҳозиргача 4800 тоннага яқин «оқ олтин» машиналар бункеридан ағдарилди. Ёки жамғарилган ҳосилнинг 75 проценти «зангори кема»лар билан териб олинди. Дала гвардиячиларимиз ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 2,6 минг тонна кўп пахта теришга эришдилар.

Алмашлаб экиш участкалари, бўлимлар ва бригадалар ўртасидаги социалистик мусобақа, механик-ҳайдовчиларнинг ўзаро беллашувлари хўжалигимиз хирмонига барака киритди. Совхоз партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари билан ҳамкорликда мусобақа натижаларини ҳар беш кунда якунлаб, ғолибларни маънавий-моддий жиҳатдан рағбатлантириб бордик.

Жалил Донаев, Аваз Холмўминов, Мамаюсуф Турсунов, Бозор Ҳайитов, Ўрол Ҳамдамов каби «пўлат от» чавандозлари социалистик мусобақада доимо пешқадамлик қилдилар. Уларнинг ҳар бири мавсумда 170-200 тоннадан пахта теришди. Машина теримига жиддий эътибор берган А. Қобилов, М. Имомов, З. Ўтаев, Э. Қодиров ва Х. Тангировлар бошлиқ бригадалар планни қисқа муддатларда бажариб, ҳозиргача ҳар гектар ердан 40 центнердан ошириб хирмон уйдилар.

Совхозимиз меҳнат аҳли қўлга киритилган ютуқлар билан асло мағрурланмайдилар, аксинча, уларни янада мустаҳкамлаш учун хўжалигимизнинг ўртача кўрсаткичидан камроқ пахта етиштирган бригада ва алмашлаб экиш участкаларига ёрдамни кучайтирадилар. Шунингдек, ҳозир йиғим-теримни бўшаштирмай, янги йил ҳосили учун ҳам мустаҳкам замин яратиш ишларини қизғин бошлаб юбордик. Ҳосилдан бўшаган ва пахтадан тозаланган далаларни кўздан кечириб, ғўзапояни юлиш, маҳаллий ва минерал ўғитларни дала тепасига ҳозирлаб қўйиш ва кузги шудгорлаш ишларини табақалаштирилган ҳолда бошлаб юбориш тараддудини кўряпмиз. Давлатга пландан ташқари яна 500 тонна пахта сотиш билан бирга кузги дала ишларини ҳам узоғи билан 20 ноябргача туґаллаш режаларини туздик.

Ч. АЛМАТОВ,
Қумқўрғон районидаги «ВЛКСМ 30 йиллиги» совхози директори.

ҲАМ БЕЛЛАШИБ, ҲАМ ТИЛЛАШИБ

Бригадамиз йиллик планни районда биринчи бўлиб, ўтган йилдагидан 14 кун олдин — 13 октябрдаёқ бажарди. 121 гектар майдондан ҳозиргача пландаги 30,5 центнер ўрнига 45 центнердан хирмон кўтардик.

Эрта баҳорда бригадамизда каттаю кичик ҳаммамиз ўзаро маслаҳатлашиб олгандик: бу йил қайси нав пахтани эксак, кўпроқ, сифатлироқ ҳосил етиштирамиз? Кўпчилик «Термиз-16» навли эртапишар ингичка толали пахта экишни ёқлаб чиқди. Тиллашиб олганимиз яхши бўлган экан, ҳосил мўл етишди. Чунки бу нав пахта машина теримига ҳам, қўл теримига ҳам жуда мос чиқди. Етиштирилган 500 тонна ипак пахтанинг 60 процентдан кўпроғини машиналар бункеридан тўкиб, қолганини қўлда териб олдик. Ўрта ҳисобда ҳар бир теримчи мавсумда 5—8 тоннадан «оқ олтин» териб, хирмонга барака киритдилар.

Рўзихол МЎМИНОВА, Салима РАУПОВА, Муҳаббат ҲАЙДАРОВА, Ойсоат БОБОНОВА,

Шўрчи районидаги Жданов номли колхознинг кўпмингкилограммчи теримчилари.

ҲАШАР—ЭЛГА ЯРАШАР

ҲИММАТ

(Репортаж)

Етимтоғ этакларида ястаниб ётган унумдор даштлар бу йил файз-баракали бўлди: ипак пахтадан чунонам ҳосил пишиб етилдики... Ана шу қут-баракали 3700 гектардан ортиқ майдон Ленин йўли районидаги Будённий номли қўриқ совхозга қарашли. Совхоз директори Р. Шоймимовни Хайрулла Қиёмов бошлиқ илғор бўлим даласида учратдик.

— Хўжалигимиз районда биринчи бўлиб зафар қучганди, — дейди директор фахр билан, — давлатга 14 минг тонна ипак пахта сотдик. Ҳозиргача ҳар гектар майдондан 38 центнердан хирмон кўтарилди. Холмўмин Сафаров, Асад Холиқов, Мавлон Болтаев, Яраш Қодиров, Омон Менглибоев ўртоқлар бошлиқ илғор бўлимлар, Нурали Алиев, Мавлуда Қодиржонова, Мамлакат Бегимқулова, Юсуф Ашуров, Мавлон Ўтагановлар раҳбарлик қилаётган пешқадам бригадалар гектаридан 40—42 центнердан «оқ олтин» топширдилар. Ялпи ҳосилнинг ҳаммаси биринчи сортга қабул қилинди. 11 минг тонна пахта машиналар билан териб олинди.

— Ҳали ҳам далаларингизда ҳосил кўп экан...

— Ҳа, мутахассисларнинг ҳисоб-китобларига кўра ҳали бу далалардан яна кам деганда 2000 тоннадан зиёд пахта оламиз. Чамалаб кўрсак, подборни ва уруғлик пахтани тозалаб териб олишга қўл кучимиз етмайдиган кўринди. Пешана тери билан етиштирилган дурдонани ёғин-сочинли кунларга қолдириб бўлармиди? Умумхалқ манфаати экан, уялиб ўтирмадик. Термиз давлат педагогика институти студентларини жуда қисқа муддатга кўмакка чақирдик.

Ҳашарчилар пахта тераётган пайкалларни оралаймиз. Студент Ойша Шукурованинг қўли-қўлига тегмайди. У бир неча дақиқа ичидаёқ белига боғланган этакни тўлдириб, иккинчи этакка тера бошлади. Мусобақадоши Гулнора Қорақулова ҳам дугонасидан қолишмайди. Уларнинг ҳар иккиси кунига 350—400 килограммдан подбор теришяпти.

Шийпонда институт ректори М. Тўраевга дуч келдик.

— Институтимиз коллективи райондаги 4 та совхозда пахта теряпти, — ҳикоя қилди у. — Кунлик хирмонимиз 100—110 тоннадак ошяпти.

— Совхоздаги ҳашарчилар қайси факультетдан? — сўрадик.

— Физика-математика факультетидан. Улар сўнгги ўн кунликда биринчи ўринни эгаллашди. Табииёт ва индустриал педагогика факультетлари студентлари иккинчи, учинчи ўринларга сазовор бўлишди. Муҳаббат Тиллаева, Қосим Абдувоҳидов, Гулчаман Раҳмонова, Баҳодир Сафаров сингари пешқадам ёшларимиз кунига 180—200 килограммгача дурдона териб, барчага ўрнак бўлмоқдалар. Уларнинг ҳар бири ҳашар давомида 3—3,5 тоннадан «оқ олтин» йиғиб бериш мажбуриятини олишган.

...Кеч кирди. Ҳашарчилар терган кунлик ҳосил тележкаларга ортилиб, тайёрлов пунктига жўнатилди. Шу куни уларнинг улуши 112 тонна тош босди. Ҳозирги ҳар они ғанимат кунлар ва бутун область пахтакорлари маррага етган қувончли дамларда дала меҳнаткашларига мадад қўлини чўзган студент ҳашарчиларга айтадиган қалб сўзимиз битта: «Раҳмат сизга, ука-сингиллар! Ҳимматингизга балли!»

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

РЕКЛАМА * ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

30-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1986-87 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН
қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Узоққа қатновчи пассажир вагонлари проводниги. Ўқиш муддати — 10 ой. Стипендия 30 сўм. Ўқишга 17 ярим ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

Тепловоз машинисти ёрдамчиси. Ўрта маълумотга эга бўлган 17 ярим ва ундан катта ёшдаги йигитлар қабул қилинади. Ойига 30 сўм стипендия тўланади. Совет Армияси сафларида хизмат бурчини ўтаб қайтган кишиларга эса 72 сўм стипендия тўланади. Ўқиш муддати — 1 йил.

Подстанцияларнинг электромонтёрлари. Ўрта маълумотга эга бўлган 17 ярим ва ундан катта ёшдаги йигитлар қабул қилинади. Ойига 30 сўм стипендия тўланади. Совет Армияси сафларида хизмат бурчини ўтаб қайтган кишилар эса 72 сўм стипендия билан таъминланадилар. Ўқиш муддати — бир йил.

8-синф маълумотига эга бўлганлар тепловоз машинистининг ёрдамчиси, рефрижератор поездларининг совутиш асбоб-ускуналарини ремонт қилиш бўйича слесарь, тортиш подстанцияларининг электромонтёри мутахассисликларига ўқишга қабул қилинади.

Ўқиш муддати — 3 йил.

Ўқишга қабул қилинганлар уч маҳал овқат, формали кийим-бош билан таъминланади. Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчилар ўзлари ишлаб топган меҳнат ҳақининг 50 процентини оладилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини тамомлаганларга диплом берилади, аълочи ўқувчилар эса олий ва ўрта махсус ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан қабул қилинади.

Билим юртини битирганлар темир йўл транспорти ходимлари учун берилган барча имтиёзлардан, шу жумладан темир йўл орқали Совет Иттифоқининг исталган жойига бепул бориб-келиш ҳуқуқидан фойдаланадилар.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, характеристика, маълумоти ҳақидаги гувоҳнома, туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома (паспорт), ҳарбий билет, яшаш жойидан справка, 8 дона фотосурат (3х4 см.).

Машғулотлар группалар комплектлангандан кейин бошланади.

Ҳужжатлар ҳар куни (якшанбадан ташқари) соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.

БИЛИМ ЮРТИ АДРЕСИ: Тошкент шаҳри, Ленин райони, Червяков кўчаси, 12-уй (1, 5, 26-трамвайлар; 106-автобуснинг «Фоменко кўчаси» бекати).

ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ ТЕХНИКУМИДА
пуллик
ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИ
ОЧИЛАДИ

(6 ойлик — январь ойидан, 3 ойлик — март ойидан ва бир ойлик — июль ойидан).

Техникум адреси: Тошкент шаҳри, Сарикульская кўчаси, 3-уй.

Телефонлар: 32-40-85, 99-05-32, 99-03-46.

161, 66, 55-автобусларнинг «Темир йўл транспорти техникуми» бекати.

Ётоқхона билан таъминланмайди.

●

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг
ЎҚУВ КОМБИНАТИ

минорали кран машинисти (ўқиш муддати 4,5 ой) ва электр пайвандчи, қолипчи, дурадгор, сувоқчи-бўёқчиларни (ўқиш муддати 3 ой) тайёрлайдиган курсларга

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларга 18 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади.

Машғулотлар рус тилида олиб борилади. Ҳар ойда 75 сўм стипендия берилади. Ёлғиз кишилар Тошкент шаҳрига прописка қилинади ва ётоқхона билан таъминланади.

Курсларни битирганлар «Главташкентстрой»нинг қурилиш ташкилотларига ишга юборилади.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Мурожаат учун адрес: 700096, Тошкент шаҳри, Ғ. Ғулом кўчаси, 6-уй (29, 34, 43, 70, 77-автобусларнинг «Оқтепа майдони» бекати). Телефонлар: 78-05-15, 78-05-17.

●

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 18/XI да **Оловли фаришта,** 19/XI да **Оққуш кўли,** 20/XI да **Кармен.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/XI да **Ўғрини қароқчи урди,** 19/XI да **Куёв,** 20/XI да **Асрга татигулик кун.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА —19/XI да **Хотинимнинг эри,** 20/XI да **Паранжи сирлари.**

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ишлар мудирлиги аппаратининг коллективи масъул ходим И. Р. Йўлдошевга отаси

Рустам ЙЎЛДОШЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Ўзбекистон ахборот агентлиги (ЎзТАГ) коллективи агентлик бош редактори ўринбосари Т. Садиевга онаси

ҚОСИМОВА Хуморой Бобомурод қизининг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Дон маҳсулотлари министрлиги коллективи республика дон маҳсулотларини зараркунандалардан ҳимоя қилиш экспедицияси бошлиғининг ўринбосари

Рихситилла САЛИМОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-54-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.